

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i TSEK om inget annat anges

1 Redovisningsprinciper

1.1 Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare har Redovisningsrådets rekommendation RR 30:6 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheterna att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskal.

1.2 Förutsättningar vid upprättande av moderbolagets och koncernens finansiella rapporter

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument och finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning redovisas till det lägsta av det tidigare redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för försäljningskostnader.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 35.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår nedan. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag samt intagande av intresseföretag i koncernredovisningen.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 18 februari 2008. Koncernens resultat- och balansräkning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämma den 23 april 2008.

1.3 Ändrade redovisningsprinciper och upplysningskrav

1.3.1 Ändrade och nya redovisningsprinciper för året

Koncernen har under året infört följande, av EU godkända, nya och ändrade standarder och uttalanden från IFRIC, som haft någon påverkan på redovisning och upplysningar:

IFRS 7 Finansiella Instrument – Upplysningar

Denna standard kräver att koncernen ska lämna information som möjliggör för användarna av dess finansiella rapporter att utvärdera betydelsen av företagets finansiella instrument och karaktären och omfattningen av risker förknippade med dessa.

Tillägg till IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

Tillägget kräver att koncernen ska lämna information som gör det möjligt för användarna av dess finansiella rapporter att bedöma företagets mål, principer och metoder för förvaltning av kapital.

1.3.2 Framtida ändringar av redovisningsprinciper

De nya och reviderade standarder och tolkningsuttalanden som antagits av IASB/IFRIC med ikraftträdande efter balansdagen har inte bedömt påverka koncernens finansiella rapporter på annat sätt än genom krav på ändrade presentation och tillkommande upplysningar. Följande standarder bedöms bli tillämpliga:

IFRS 8 Rörelsesegment

Denna standard innehåller upplysningskrav avseende koncernens rörelsesegment och ersätter kravet att definiera primära och sekundära segment för koncernen baserade på rörelsegränar och geografiska områden. IFRS 8 skall tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2009 eller senare (tidigare tillämpning får ske).

Omarbetad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter

Standarden har omarbetats för att öka värdet av informationen i de finansiella rapporterna. Bland annat skall egetkapitaltransaktioner med ägare presenteras i en egen räkning medan övriga transaktioner direkt mot eget kapital presenteras antingen som en fortsättning på resultaträkningen eller i en separat räkning. Den omarbetade IAS 1 skall tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2009 eller senare.

forts not 1**1.4 Segmentsrapportering**

Ett segment är en redovisningsmässigt identifierbar del av koncernen som antingen tillhandahåller produkter eller tjänster (rörelsegrenar), eller varor eller tjänster inom en viss ekonomisk omgivning (geografiskt område), som är utsatta för risker och möjligheter som skiljer sig från andra segment.

Koncernens interna rapporteringssystem är uppbyggt med tanke på uppföljning av avkastning på koncernens tjänster varför rörelsegrenar är den primära indelningsgrunden. Geografiska områden utgör koncernens sekundära indelningsgrund.

Segmentsinformation lämnas i enlighet med IAS 14 endast för koncernen.

1.5 Klassificering m m

Anläggningstillgångar och långfristiga skulder i moderbolaget och koncernen består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas efter mer än tolv månader räknat från balansdagen. Omsättningstillgångar och kortfristiga skulder i moderbolaget och koncernen består i allt väsentligt enbart av belopp som förväntas återvinnas eller betalas inom tolv månader räknat från balansdagen.

1.6 Konsolideringsprinciper**1.6.1 Dotterföretag**

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från AB Ångpanneföreningen. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventalförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder, eventalförpliktelser och för emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag i utbyte mot de förvärvade nettotillgångarna, samt transaktionskostnader som är direkt hänförliga till förvärvet.

Skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsaktierna och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och eventalförpliktelser utgör koncernmässig goodwill.

Dotterföretags finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

1.6.2 Intresseföretag

Intresseföretag är de företag för vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 procent och 50 procent av rösttalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens

resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt och minoritet justerat för eventuella avskrivningar, nedskrivningar eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och ägarföretagets andel av det verkliga värdet netto av intresseföretagets identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas i enlighet med IFRS 3 Rörelseförvärv.

När koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhanden utan säkerhet, vilka till sin ekonomiska innebörd utgör del av ägarföretagets nettoinvestering i intresseföretaget. Fortsatta förluster redovisas inte såvida inte koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör.

1.6.3 Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från transaktioner mellan koncernföretag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns någon indikation på nedskrivningsbehov.

1.7 Utländsk valuta**1.7.1 Transaktioner i utländsk valuta**

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan med den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde, valutakursförändringen redovisas sedan på samma sätt som övrig värdeförändring avseende tillgången eller skulden.

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående bolagen bedriver sin verksamhet. Moderbolagets funktionella valuta, tillika rapporteringsvaluta, är svenska kronor. Koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor.

1.7.2 Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över och undervärden, omräknas till svenska kronor med den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor med en genomsnittskurs som utgör en approximation av kurserna vid respektive transaktionstidpunkt.

forts not 1

Omräkningsdifferenser som uppstår i samband med omräkning av en utländsk nettoinvestering redovisas direkt i omräkningsreserven i eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna efter avdrag för eventuell valutaskydd i koncernens resultaträkning.

Sedan 1 januari 2004 det vill säga tidpunkten för övergång till redovisning enligt IFRS har omräkningsdifferenser redovisats i omräkningsreserven ingående i eget kapital.

1.8 Intäkter

Intäkter från utförda tjänster redovisas i enlighet med IAS 18. Successiv vinstavräkning tillämpas på alla de uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredsställande sätt. Huvuddelen av uppdragen utförs på löpande räkning varvid intäkterna redovisas när arbetet utförs och faktureras normalt kunderna påföljande månad. I de fall fastpris förekommer redovisas intäkterna i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom att en uppdragsledare eller sektionschef gör en skriftlig bedömning av utfört och återstående arbete. Intäkter redovisas inte om det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna inte kommer att tillfalla koncernen. Om det råder betydande osäkerhet avseende betalning eller vidhängande kostnader sker ingen intäktsföring.

1.9 Rörelsekostnader och finansiella intäkter och kostnader**1.9.1 Operationella leasingavtal**

Kostnader avseende operationella leasingavtal redovisas i resultaträkningen linjärt över leasingperioden. Förmåner erhållna i samband med tecknandet av ett avtal redovisas som en del av den totala leasingkostnaden i resultaträkningen. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

1.9.2 Finansiella leasingavtal

Minimileaseavgifterna fördelas mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Räntekostnaden fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade skulden. Variabla avgifter kostnadsförs i de perioder de uppkommer.

1.9.3 Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteutgifter på bankmedel och fordringar, räntekostnader på lån, utdelningsintäkter och valutakursdifferenser.

Ränteutgifter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som blir nuvärdet av alla framtida in- och utbetalningar under räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Räntekomponenten i finansiella leasingbetalningar är redovisad i resultaträkningen genom tillämpning av effektivräntemetoden. Ränteutgifter inkluderar periodiserade belopp av transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran och det belopp som erhålls vid förfall.

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning fastställs.

Koncernen och moderbolaget aktiverar inte ränta i tillgångars anskaffningsvärden.

1.10 Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan likvida medel, kundfordringar, aktier och andra eget kapitalinstrument samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skuld tas upp när motparten har presterat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. För ytterligare information se not 26.

1.10.1 Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Derivatinstrument redovisas initialt till verkligt värde innebärande att transaktionskostnader belastar periodens resultat. Efter den initiala redovisningen redovisas derivatinstrument på sätt som beskrivs nedan. Används derivatinstrument för säkringsredovisning och till den del denna är effektiv, redovisas värdeförändringar på derivatinstrumentet på samma rad i resultaträkningen som den säkrade posten. Även om säkringsredovisning inte tillämpas, redovisas värdeökningar respektive värdeminskningar på derivatet som intäkter respektive kostnader inom rörelseresultatet eller inom finansnettot baserat på syftet med användningen av derivatinstrumentet och huruvida användningen relateras till en rörelsepost eller en finansiell post. Vid säkringsredovisning redovisas ineffektiv del på samma sätt som värdeförändringar på derivat som inte används för säkringsredovisning.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Tillgångar med kort löptid diskonteras inte.

Kundfordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d.v.s efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Övriga fordringar klassificeras som långfristiga fordringar om innehavstiden är längre än ett år och om de är kortare som övriga fordringar.

forts not 1

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller joint ventures redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade mot eget kapital, dock ej sådana som beror på nedskrivningar, ej heller ränta på skuldinstrument och utdelningsinkräfter samt valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i resultaträkningen. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i eget kapital, i resultaträkningen.

Finansiella placeringar utgör, beroende på avsikten med innehavet, antingen finansiella anläggningstillgångar om innehavstiden är längre än ett år eller kortfristiga placeringar om de är kortare än ett år.

Andra finansiella skulder

Lån samt övriga finansiella skulder, t.ex. leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde. *Leverantörsskulder* har kort förväntad löptid och värderas utan diskontering till nominellt belopp.

Långfristiga skulder har en förväntad löptid längre än ett år medan kortfristiga skulder har en löptid kortare än ett år.

Konvertibla skuldebrev kan konverteras till aktier genom att motparten utnyttjar sin option att konvertera fordringsrätten till aktier och redovisas som ett sammansatt finansiellt instrument uppdelat på en skulddel och en egetkapitaldel. Skuldens verkliga värde beräknas genom att de framtida betalningsflödena diskonteras med den aktuella marknadsräntan för en liknande skuld, utan rätt till konvertering. Värdet på egetkapitalinstrumentet beräknas som skillnaden mellan emissionslikviden då det konvertibla skuldebrevet gavs ut och det verkliga värdet av den finansiella skulden vid emissions-tidpunkten. Eventuell uppskjuten skatt hänförlig till skulden vid emissionstidpunkten avräknas från det redovisade värdet av egetkapitalinstrumentet. Transaktionskostnader i samband med emission av ett sammansatt finansiellt instrument fördelas på skulddelen och egetkapitaldelen proportionellt mot hur emissionslikviden fördelas. Räntekostnaden redovisas i resultaträkningen och beräknas med effektivräntemetoden.

1.11 Derivatinstrument och säkringsåtgärder

ÅF använder i mindre omfattning derivat för att säkra framtida flöden. De derivatinstrument som används för säkring av framtida kassaflöden redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Värdeförändringarna redovisas direkt mot eget kapital i säkringsreserven tills dess att det säkrade flödet träffar resultaträkningen, varvid säkringsinstrumentets ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen för att där möta resultateffekterna från den säkrade transaktionen. De säkrade flödena kan vara både kontrakterade och prognostiserade transaktioner.

För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas. Vinster och förluster avseende säkringar redovisas i resultaträkningen vid samma tidpunkt som vinster och förluster redovisas för de poster som säkrats

1.12 Materiella anläggningstillgångar*1.12.1 Ägda tillgångar*

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Lånekostnader ingår inte i anskaffningsvärdet för egenproducerade anläggningstillgångar. Redovisningsprinciper för nedskrivningar framgår nedan.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/-kostnad

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer. Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsförs i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av. Koncernen tillämpar komponentavskrivning vilket innebär att komponenternas bedömda nyttjandeperiod ligger till grund för avskrivningen.

forts not 1*1.12.2 Leasade tillgångar*

Avseende leaseade tillgångar tillämpas IAS 17. Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Finansiell leasing föreligger då de ekonomiska riskerna och förmånerna som är förknippade med ägandet i allt väsentligt är överförda till leasagaren, om så ej är fallet är det fråga om operationell leasing.

Tillgångar som förhyrs enligt finansiella leasingavtal har redovisats som tillgång i koncernens balansräkning. Förpliktelsen att betala framtida leasingavgifter har redovisats som lång- och kortfristiga skulder. De leaseade tillgångarna avskrivs enligt plan medan leasingbetalningarna redovisats som ränta och amortering av skulderna.

Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från nyttjandet, vilket kan skilja sig åt från vad som de facto erlagts som leasingavgift under året.

1.12.3 Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. De beräknade nyttjandeperioderna är:

ADB-utrustning	3 år
Bilar	5 år
Kontorsutrustning	5 år
Kontorsmöbler	10 år
Byggnader (rörelsefastigheter)	40–100 år

Rörelsefastigheten består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 40–100 år på dessa komponenter.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

Stomme och grund	100 år
Yttre ytskikt; fasader, yttertak m.m.	67 år
Golv, dörrar och elinstallationer	67 år
Installationer; värme, VVS, ventilation, hissar m.m.	40 år

Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

1.13 Immateriella tillgångar*1.13.1 Goodwill*

Goodwill representerar skillnaden mellan anskaffningsvärdet för rörelseförvärv och det verkliga värdet av förvärvade tillgångar, övertagna skulder samt eventalförpliktelser.

Beträffande goodwill i förvärv som ägt rum före den 1 januari 2004 har koncernen vid övergången till IFRS inte tillämpat IFRS retroaktivt utan det per denna dag redovisade värdet utgör fortsättningsvis koncernens anskaffningsvärde, efter nedskrivningsprövning.

Goodwill fördelas till kassagenererande enheter och testas årligen för nedskrivningsbehov (se redovisningsprinciper 1.14). Goodwill värderas således till anskaffningsvärde minus eventuella ackumulerade nedskrivningar. Goodwill som uppkommit vid förvärv av intresseföretag inkluderas i det redovisade värdet för andelar i intresseföretag.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventalförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

1.13.2 Forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer.

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

1.13.3 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förväras av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar (se nedan) och nedskrivningar (se redovisningsprinciper 1.14).

Nedlagda kostnader för internt genererad goodwill och internt genererade varumärken redovisas i resultaträkningen när kostnaden uppkommer.

1.13.4 Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

1.13.5 Avskrivning

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över immateriella tillgångars beräknade nyttjandeperioder, såvida inte sådana nyttjandeperioder är obestämda. Goodwill och immateriella tillgångar med en obestämd nyttjandeperiod provas för nedskrivningsbehov årligen eller så snart indikationer uppkommer som tyder på att tillgången ifråga har minskat i värde. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. De beräknade nyttjandeperioderna är:

Balanserade utvecklingsutgifter	1–3 år
Förvärvade immateriella tillgångar	1–5 år

1.14 Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar – med undantag för tillgångar för försäljning redovisade enligt IFRS 5 och uppskjutna skattefordringar – provas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om någon sådan indikation finns beräknas tillgångens återvinningsvärde. För undantagna tillgångar enligt ovan provas värderingen enligt respektive standard.

forts not 1**1.14.1 Nedskrivningsprövning för materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterföretag och intresseföretag**

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

För goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod och immateriella tillgångar som ännu ej är färdiga för användning beräknas återvinningsvärdet årligen.

1.14.2 Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva bevis på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning. Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Vid nedskrivning av ett eget kapitalinstrument som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas omförs tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Återvinningsvärdet för tillgångar tillhörande kategorin lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

1.14.3 Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

Nedskrivningar av lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas direkt mot eget kapital. Nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över resultaträkningen om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

1.15 Utdelning

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

1.16 Ersättningar till anställda**1.16.1 Avgiftsbestämda pensionsplaner**

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda pensionsplaner redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

1.16.2 Förmånsbestämda pensionsplaner

Koncernens förpliktelse avseende förmånsbestämda pensionsplaner beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning i både innevarande och tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på en förstklassig företagsobligation med en löptid som motsvarar koncernens pensionsförpliktelser. När det inte finns en aktiv marknad för sådana företagsobligationer används istället marknadsräntan på statsobligationer med en motsvarande löptid. Beräkningen utförs av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade "Projected unit credit" metoden.

När ersättningarna i en plan förbättras, redovisas den andel av den ökade ersättningen som hänför sig till de anställdas tjänstgöring under tidigare perioder som en kostnad i resultaträkningen linjärt fördelad över den genomsnittliga perioden tills ersättningarna helt är intjänade. Om ersättningen är fullt ut intjänad redovisas en kostnad i resultaträkningen direkt.

Aktuariella vinster och förluster redovisas direkt mot eget kapital.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende särskild löneskatt baserat på denna skillnad. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej.

1.16.3 Övriga långfristiga ersättningar

Samma principer tillämpas som för förmånsbestämda planer.

1.16.4 Ersättningar vid uppsägning

En avsättning redovisas i samband med uppsägningar av personal endast om företaget är bevisligen förpliktigt att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. För att företaget skall vara förpliktigt att avsluta en anställning krävs bland annat en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

1.17 Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när koncernen har en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

forts not 1

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan, och omstruktureringen har antingen påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven. Ingen avsättning görs för framtida rörelsekostnader.

1.18 Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktig resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag där moderföretaget, investeraren eller samägaren kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna samt att det är sannolikt att en sådan återföring inte sker inom överskådlig framtid. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Eventuellt tillkommande inkomstskatt som uppkommer vid utdelning redovisas vid samma tidpunkt som när utdelningen redovisas som en skuld.

1.19 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning

Innebörden av att en anläggningstillgång klassificerats som innehav för försäljning är att dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning.

Vid första klassificering som innehav för försäljning redovisas anläggningstillgångar till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader.

1.20 Eventualförpliktelser (ansvarsförbindelser)

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

1.21 Resultat per aktie

Beräkningen av resultat per aktie baseras på årets resultat i koncernen hänförligt till moderbolagets aktieägare och på det vägda genomsnittliga antalet aktier utestående under året. Vid beräkningen av resultat per aktie efter utspädning justeras resultatet och det genomsnittliga antalet aktier för att ta hänsyn till effekter av utspädande potentiella stamaktier, vilka under rapporterade perioder härrör från konvertibla skuldebrev och optioner utgivna till anställda.

1.22 Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Redovisningsrådets rekommendation RR 32:06, Redovisning för juridisk person. RR 32:06 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, tryggandelagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Rekommendationen anger vilka undantag och tillägg som skall göras från IFRS. Skillnaderna mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan.

De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper**1.22.1 Dotterföretag och intresseföretag**

Andelar i dotter- och intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärde metoden. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde.

1.22.2 Intäkter**Försäljning av varor och utförande av tjänsteuppdrag**

I moderbolaget resultatredovisas tjänsteuppdrag enligt ÅRL 2 kap 4§ när tjänsten är färdigställd. Intill dess redovisas pågående arbeten för annans räkning avseende tjänsteuppdrag till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen.

Utdelningar

Utdelningsintäkt redovisas när rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

1.22.3 Materiella anläggningstillgångar**Leasade tillgångar**

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal enligt reglerna för operativ leasing.

1.22.4 Immateriella anläggningstillgångar**Forskning och utveckling**

I moderföretaget redovisas samtliga utgifter för utveckling som kostnad i resultaträkningen.

forts not 1*1.22.5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning*

IFRS 5 tillämpas med de undantag som anges i RR 32:06.8–9. Enligt IFRS 5 skall tillgångar till försäljning redovisas separat i balansräkningen och verksamheter under avveckling redovisas separat i resultaträkningen. Detta överensstämmer dock inte med uppställningsformerna till årsredovisningslagen. Informationen ifråga liksom övrig information som skall framgå enligt IFRS 5, lämnas därför i noter. Vidare tillämpas inte reglerna i IFRS 5, som föreskriver att anläggningstillgångar som innehas för försäljning inte skall skrivas av utan avskrivning sker i enlighet med årsredovisningslagen.

1.22.6 Finansiella garantier

Moderbolagets finansiella garantiavtal består i huvudsak av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag och intresseföretag. Finansiella garantier innebär att bolaget har ett åtagande att ersätta innehavaren av ett skuldinstrument för förluster som denne ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt avtalsvillkoren. För redovisning av finansiella garantiavtal tillämpar moderbolaget RR 32,06.70 som innebär en lättnad jämfört med reglerna i IAS 39 när det gäller finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterföretag och intresseföretag. Moderbolaget redovisar finansiella garantiavtal som avsättning i balansräkningen när bolaget har ett åtagande för vilket betalning sannolikt erfordras för att reglera åtagandet.

*1.22.7 Ersättningar till anställda***Förmånsbestämda pensionsplaner**

I moderbolaget tillämpas andra grunder för beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner än de som anges i IAS 19. Moderbolaget följer Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter eftersom detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. De väsentligaste skillnaderna jämfört med reglerna i IAS 19 är hur diskonteringsräntan fastställs, att beräkning av den förmånsbestämda förpliktelsen sker utifrån nuvarande lönenivå utan antagande om framtida löneökningar, och att alla aktuella vinster och förluster redovisas i resultaträkningen då de uppstår.

1.22.8 Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

1.22.9 Koncernbidrag och aktieägartillskott för juridiska personer

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Redovisningsrådets Akutgrupp. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras.

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt. Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel. Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidraget och dess aktuella skatteeffekt som investering i andelar i koncernföretag, i den mån nedskrivning ej erfordras.

2 Segmentsrapportering

Primära segment – per division, MSEK

	Kontroll		Infrastruktur		Process		Engineering		System		Övrigt & elim.		ÅF Koncernen	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Intäkter														
Försäljning till externa kunder	268,3	214,3	1 156,7	957,9	875,0	1 011,1	1 100,5	584,9	409,1	288,4	52,0	57,0	3 861,6	3 113,6
Övriga rörelseintäkter											0,7	20,0	0,7	20,0
Försäljning mellan segment	1,6	1,3	50,9	36,1	99,7	81,1	9,7	17,4	23,8	20,4	-185,7	-156,3	—	—
Summa intäkter	269,9	215,6	1 207,6	994,0	974,7	1 092,2	1 110,2	602,3	432,9	308,8	-133,0	-79,3	3 862,3	3 133,6
Rörelsekostnader	-222,4	-188,8	-1 075,9	-901,9	-893,8	-1 061,5	-1 002,7	-547,3	-268,5	-287,8	-18,3	79,3	-3 481,6	-2 907,3
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-0,9	-0,9	-2,1	-1,5	-3,2	-10,4	-1,3	-1,6	-1,0	-0,5	-0,6	-1,0	-9,1	-15,9
Avskrivningar materiella anläggningstillgångar	-5,2	-5,0	-10,2	-10,5	-10,2	-10,5	-0,6	-0,4	-2,8	-3,5	-10,7	-12,2	-39,7	-42,1
Rörelseresultat	41,4	20,9	119,4	80,1	67,5	9,8	105,6	53,0	36,5	17,0	-38,5	-12,5	331,9	168,3
Varav andel i intresseföretags resultat	2,5	1,7	1,0	1,3	0,6	0,8	—	—	—	—	—	—	4,1	3,8
Rörelsemarginal, %	15,3	9,7	9,9	8,1	6,9	0,9	9,5	8,8	8,4	5,5	28,9	15,8	8,6	5,4
Tillgångar & Skulder														
Immateriella anläggningstillgångar	0,5	1,3	158,0	127,9	395,6	200,2	488,0	478,1	41,6	45,4	—	—	1 083,7	852,9
Materiella anläggningstillgångar	10,8	10,3	27,4	23,8	126,3	22,1	1,2	0,6	5,0	5,8	40,0	40,7	210,7	103,3
Övriga tillgångar	130,4	46,9	446,4	328,9	853,0	612,2	94,3	11,4	156,3	109,6	-179,2	53,3	1 501,2	1 162,3
Varav kapitalandelar i intresseföretag	4,2	2,6	0,9	15,4	6,1	5,5	—	—	—	—	—	—	11,2	23,5
Summa tillgångar	141,7	58,5	631,8	480,6	1 374,9	834,5	583,5	490,1	202,9	160,8	-139,2	94,0	2 795,6	2 118,5
Summa skulder	58,9	41,3	362,5	230,0	1 233,3	505,8	465,7	458,1	124,7	88,5	-788,7	-463,4	1 456,4	860,3
Övrig segmentsinformation														
Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,6	31,4	79,1	215,4	130,2	9,3	486,1	-2,7	42,3	—	—	253,4	738,3
Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar	5,8	22,0	17,4	9,6	117,7	17,8	3,6	9,4	2,0	3,5	22,0	10,2	168,6	72,6

Segmentsrapportering

Den primära indelningsgrunden för segment baseras på rörelsegränar, koncernens divisioner. Syftet är att indela divisionerna med utgångspunkt från kunderna och den egna kompetensen. Koncernens operativa struktur och den interna rapporteringen till koncernledning och styrelse bygger på en redovisning av divisionerna. Försäljningen inom koncernen mellan segment baseras på ett marknadsmässigt internpris, vilket bygger på princi-

pen om "armslängds avstånd" d.v.s. mellan parter som är oberoende av varandra, välinformerade och med ett intresse av att transaktionerna genomförs.

Alla koncernens operativa tillgångar och skulder har hänförs direkt till division eller fördelats per division. I segmentets materiella investeringar ingår samtliga investeringar.

Sekundära segment – per geografiskt område, MSEK

	Sverige		Utanför Sverige		Summa	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Försäljning till externa kunder	2 914,9	2 310,9	947,4	822,7	3 862,3	3 133,6
Tillgångar	2 045,4	1 723,1	750,2	395,4	2 795,6	2 118,5
Årets investeringar i immateriella anläggningstillgångar	32,2	735,4	221,2	2,9	253,4	738,3
Årets investeringar i materiella anläggningstillgångar	76,0	68,6	92,6	4,0	168,6	72,6

3 Avyttring rörelse

Avyttrade företags nettotillgångar vid avyttringstidpunkten, MSEK

	CTS	Chleq Froté	Summa avyttrade bolag
Avyttringstidpunkt	2007-06-29	2007-06-29	2007-06-29
Materiella anläggningstillgångar	2 565	252	2 817
Kundfordringar och övriga fordringar	37 045	35 077	72 122
Likvida medel	16 072	140	16 212
Räntebärande skulder	0	-1 418	-1 418
Leverantörsskulder och övriga skulder	-29 377	-41 357	-70 734
Netto identifierbara tillgångar och skulder	26 305	-7 306	18 999
Koncerngoodwill	18 214	—	18 214
Justering för realisationsresultat	-7 635	7 306	-329
Försäljningspris	36 884	0	36 884
Avgår:			
Kassa (avyttrad)	16 072	140	16 212
Netto kassainflöde	20 812	-140	20 672

4 Förvärv av rörelse

ÅF har under 2007 förvärvat samtliga aktier i följande bolag: Osauh Automaa-tika Inseneriburoo, Colenco Power Engineering Ltd. ECC Teknik AB, Cordinor Energi & Miljö AB, LHT Konsult AB, Ing. Kjell Adolfsen AS, Elektrokonsult Civ. Lars Svensson AB, Bennolund AS. Det tidigare intressebolaget Hansen & Henneberg AS har i andra kvartalet 2007 övergått till att bli ett dotterbolag i ÅF koncernen. I början av året har även ett rörelseförvärv från Xdin AB gjorts.

Effekter av förvärv

Nedan visas förvärvens effekt på koncernens tillgångar och skulder. Förvärvet av Colenco Power Engineering Ltd per 070701 (Colencogruppen) visas separat eftersom övriga förvärv redovisas under rubriken Övriga förvärv.

Colencogruppens förvärvade nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

	Redovisat värde i Colencogruppen före förvärvet	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	0	6 143	6 143
Materiella anläggningstillgångar	83 641	24 572	108 213
Finansiella tillgångar	5 603	—	5 603
Kundfordringar och övriga fordringar	71 486	—	71 486
Likvida medel	95 023	—	95 023

	Redovisat värde i Colencogruppen före förvärvet	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Långfristiga avsättningar	-2 829	—	-2 829
Räntebärande skulder	-41 823	—	-41 823
Leverantörsskulder och övriga skulder	-50 325	-8 749	-59 074
Netto identifierbara tillgångar och skulder	160 776		182 742
Koncerngoodwill			207 445
Erlagd köpeskilling, kontant			390 187

Avgår:

Kassa (förvärvad)	95 023
Skuld till säljaren	79 447
Netto kassautflöde	215 717

Goodwill som uppkommit vid förvärv av Colencogruppen avser personal samt strategiska möjligheter och synergier. Övriga immateriella tillgångar redovisade i samband med förvärvet avser orderstock. Justering verkligt värde för materiella tillgångar gäller byggnad och markanläggning.

forts not 4

Övriga förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

	Redovisat värde i Övriga förvärv	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	423	1 400	1 823
Materiella anläggningstillgångar	2 080	—	2 080
Finansiella tillgångar	925	—	925
Kundfordringar och övriga fordringar	23 058	—	23 058
Likvida medel	18 557	—	18 557
Räntebärande skulder	-23	—	-23
Leverantörsskulder och övriga skulder	-28 840	-610	-29 450
Netto identifierbara tillgångar och skulder	16 180		16 970
Koncerngoodwill			35 904
Korrigerigering för tidigare ägande i Hansen & Henneberg			-3 933
Erlagd köpeskilling, kontant			48 941
Avgår:			
Kassa (förvärvad)			18 557
Skuld till säljarna			4 793
Emitterade aktier (antal aktier 90 951)			16 826
Netto kassautflöde			8 765

Goodwill som uppkommit vid förvärv av övriga bolag avser personal samt strategiska möjligheter och synergier. Övriga immateriella tillgångar redovisade i samband med förvärvet avser kundstock och varumärke.

Summa förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

	Redovisat värde i Summa förvärvade bolag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	423	7 543	7 966
Materiella anläggningstillgångar	85 721	24 572	110 293
Finansiella tillgångar	6 528	—	6 528
Kundfordringar och övriga fordringar	94 544	—	94 544
Likvida medel	113 580	—	113 580
Långfristiga avsättningar	-2 829	—	-2 829
Räntebärande skulder	-41 846	—	-41 846
Leverantörsskulder och övriga skulder	-79 165	-9 359	-88 524
Netto identifierbara tillgångar och skulder	176 956		199 712
Koncerngoodwill			243 349
Korrigerigering för tidigare ägande i Hansen & Henneberg			-3 933
Erlagd köpeskilling, kontant			439 128

	Redovisat värde i Summa förvärvade bolag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Kassa (förvärvad)			113 580
Skuld till säljarna			84 240
Emitterade aktier (antal aktier 90 951)			16 826
Netto kassautflöde			224 482

Förvärvsanalyserna under 2007 är vid årsskiftet preliminära.

Finansiella effekter av rörelseförvärv

Uppskattad omsättning efter förvärvstidpunkten

Colencogruppen	191,0 MSEK
Övriga bolag	62,8 MSEK
Summa förvärvade bolag	253, 8 MSEK

Uppskattad resultatpåverkan efter förvärvstidpunkt

Colencogruppen	24,6 MSEK
Övriga bolag	6,3 MSEK
Summa förvärvade bolag	30,9 MSEK

Om förvärvet av Colencogruppen och övriga bolag hade genomförts den 1 januari 2007 skulle ÅF-koncernens omsättning och rörelseresultat för året uppgått till 4 046 MSEK respektive 348 MSEK.

Nedan redovisas föregående års samtliga förvärv.

Summa förvärvade företags nettotillgångar vid förvärvstidpunkten under året 2006

	Redovisat värde i Summa förvärvade bolag	Verkligt värde justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	10 047	21 392	31 439
Materiella anläggningstillgångar	12 166	—	12 166
Finansiella anläggningstillgångar	8 186	—	8 186
Kundfordringar och övriga fordringar	323 044	—	323 044
Likvida medel	177 190	—	177 190
Långfristiga avsättningar	-2 149	-5 554	-7 703
Räntebärande skulder	-9 629	—	-9 629
Leverantörsskulder och övriga skulder	-315 339	—	-315 339
Netto identifierbara tillgångar och skulder	203 516		219 354
Koncerngoodwill			703 034
Erlagd köpeskilling			922 388

Avgår:

Kassa (förvärvad)	177 190
Skuld till säljare	32 582
Emitterade aktier (antal aktier 1 121 527)	155 554
Netto kassautflöde	557 062

5 Övriga rörelseintäkter

Koncernen

	2007	2006
Vinst vid försäljning av verksamhet	—	19 423
Hysesintäkter	727	545
	727	19 968

Ovanstående vinst vid försäljning av verksamhet som redovisas 2006 har reducerats med kostnader i samband med försäljningen uppgående till 1 577.

Moderbolaget

	2007	2006
Hysesintäkter	54 510	47 065

Av moderbolagets vidarefakturerade hyresintäkter avser 53 783 (46 520) hyror från koncernföretag.

6 Forskning och utveckling

För koncernen uppgick kostnaderna för FoU till 26,5 (27,7) MSEK. Beloppet avser i huvudsak kostnad för nedlagd egen tid.

7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Revisionsbolaget				
Ernst & Young				
Revisionsuppdrag	2 349	—	595	—
Andra uppdrag	1 224	—	974	—
	3 573	—	1 569	—
Revisionsbolaget KPMG				
Revisionsuppdrag	106	3 489	—	332
Andra uppdrag	1 613	1 051	1 313	847
	1 719	4 540	1 313	1 179
Övriga revisorer				
Revisionsuppdrag	776	851	—	—
Andra uppdrag	326	—	52	—
	1 102	851	52	—

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föräns av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

8 Anställda och personalkostnader

De sammanlagda ersättningarna ingår i "personalkostnader".

Medelantalet anställda, med fördelning på kvinnor och män

	2007		2006	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Moderbolaget				
Sverige	28	18	26	35
Dotterföretagen				
Sverige	486	2 299	468	1 976
Finland	52	309	63	388
Norge	24	119	17	101
Danmark	11	63	0	13
Schweiz	26	106	—	—
Tyskland	4	16	6	26
Övriga	6	56	9	39
	609	2 968	563	2 543
Koncernen totalt	637	2 986	589	2 578
Totalt medelantal anställda		3 623		3 167
Intresseföretagen, totalt		75		104
Totalt medelantal anställda inklusive intresseföretag		3 698		3 271

Redovisning av könsfördelning i företagsledningar

	Andel kvinnor, %	
	2007	2006
Moderbolaget		
Styrelsen	33	45
Övriga ledande befattningshavare	10	10
Koncernen totalt		
Styrelser	8	12
Övriga ledande befattningshavare	11	12

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2007		2006	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderbolaget				
Styrelse och VD	6 872	3 106	4 943	2 516
(varav pensionskostnader)		878		1 179
Övriga anställda	22 216	12 458	29 498	16 204
(varav pensionskostnader)		5 649		6 897
	29 088	15 564	34 441	18 720

forts not 8

	2007		2006	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Koncernen				
Styrelser och verkställande direktörer	35 576	12 823	30 670	11 606
(varav pensionskostnader)	—	4 377	—	4 498
Övriga anställda	1 601 328	564 941	1 296 423	512 918
(varav pensionskostnader)	—	188 047	—	164 031
	1 636 904	577 764	1 327 093	524 534

Löner och andra ersättningar med fördelning per land

	2007		2006	
	Styrelser och VD	Övriga anställda	Styrelser och VD	Övriga anställda
Moderbolaget				
Sverige	6 872	22 216	4 943	29 432
(varav tantiem och resultatön)	2 341	1 588	979	1 855
Dotterföretag				
Sverige	12 037	1 139 023	15 615	967 645
(varav tantiem och resultatön)	2 612	24 973	2 338	20 419
Finland	953	200 887	1 351	175 557
(varav tantiem och resultatön)	—	—	—	4 424
Norge	3 363	88 679	3 108	68 864
(varav tantiem och resultatön)	288	199	244	138
Danmark	6 393	47 560	1 051	11 923
(varav tantiem och resultatön)	231	701	—	—
Schweiz	1 104	67 882	—	—
(varav tantiem och resultatön)	400	4 477	—	—
Tyskland	2 571	8 397	1 953	10 643
(varav tantiem och resultatön)	472	—	—	—
Övriga	2 283	26 684	2 649	32 359
(varav tantiem och resultatön)	—	—	—	—
Koncernen totalt	35 576	1 601 328	30 670	1 296 423

Övriga personalkostnader uppgår till 95 541 (63 810).

Ledande befattningshavares ersättningar

Ersättning till styrelsen fastställd av årsstämman 2007

Vid bolagsstämman den 8 maj 2007 beslutades om en ersättning för styrelsearbetet 2007 på sammanlagt 1 250 000 kronor. Ordföranden erhöll 350 000 kronor och styrelseledamöter som inte är anställda i ÅF-koncernen erhöll 150 000 kronor var.

Vidare beslutades att arvode för utskottsarbete skall utgå med 25 000 till respektive utskottsmedlem som inte är anställd i ÅF-koncernen samt att arvode ska utgå med 50 000 kronor till revisionsutskottets ordförande. Sammanlagt utgår ersättning till styrelsen med 1 425 000 kronor, varav 1 250 000 kronor för ordinarie styrelsearbete och 175 000 kronor för utskottsarbete.

Ersättning till styrelsen under 2007

Ersättning till styrelsen betalas kvartalsvis. Detta medför att två kvartal avser styrelsearvode som beslutades på årsstämman 2006 och två kvartal avser arvoden som beslutades på årsstämman 2007.

Under 2007 kostnadsfördes totalt ett styrelsearvode i moderbolaget på 1 287 (975). Av detta belopp har styrelsens avgående ordförande erhållit 175. Nyttillträdande ordförande har erhållit 175 som ordförande samt för tiden dessförinnan 62,5. Arvode till arbetstagarrepresentanterna har dessutom utgått med totalt 50 (20). Avtal om framtida pensionsutfästelser/avgångsvederlag finns varken för styrelsens ordförande eller övriga styrelseledamöter.

Upplysningar avseende ersättningar till styrelseledamöter

Ledamot	Arvode i SEK		
	Styrelse	Utskott	Totalt
Ulf Dinkelspiel	237 500	37 500	275 000
Patrik Enblad	75 000	—	75 000
Eva-Lotta Kraft	137 500	25 000	162 500
Magnus Grill	137 500	25 000	162 500
Jon Risfelt	75 000	—	75 000
Helena Skåntorp	137 500	50 000	187 500
Lena Treschow Torell	137 500	12 500	150 000
Carl-Erik Nyqvist	175 000	25 000	200 000
Totalt	1 112 500	175 000	1 287 500

Verkställande direktören/Koncernchefen

Till koncernchefen, tillika verkställande direktören i AB Ångpanneföreningen, har lön och tantiem utgått med totalt 5 535 (3 968), dessutom har sociala kostnader till ett belopp av 2 673 (2 516) belastat resultatet varav pensionskostnad 878 (1 179). Förmån av tjänstebil tillkommer. Tantiem har belastat resultatet med 2 341 (979). Tantiem baseras på koncernens resultat och kan uppgå till högst 75 procent av den fasta grundlönen. Den fasta grundlönen för 2007 uppgår till 3 172 (2 989).

För verkställande direktören i moderbolaget gäller en uppsägningstid från företagets sida på två år. VDs pensionsålder är 60 år. VDs pension är avgiftsbestämd och det avsätts årligen ett belopp motsvarande 27,5 procent av respektive års grundlön. Under uppsägningstiden utgår oförändrad lön. Arbetsplikt under uppsägningstiden kan förekomma under maximalt ett år.

Styrelser och verkställande direktörer i koncernen

Löner, tantiem och ersättningar till styrelser och verkställande direktörer uppgick i koncernen till 35 576 (30 670). Förmån av tjänstebil tillkommer.

Koncernledning, exklusivt verkställande direktören

Koncernledningen, består av åtta (tretton) personer exklusive verkställande direktören. Första halvåret bestod koncernledningen av nio personer exklusive verkställande direktören.

I koncernledningen ingår verkställande direktörer för fem dotterbolag. Till personer ingående i koncernledningen har i respektive bolag kostnadsförts löner och ersättningar med 20 576 (19 295) samt 10 148 (11 093) i sociala kostnader. Tantiem uppgick till 6 245 (3 975).

Bland koncernledningens förmåner tillkommer tjänstebil.

För dotterföretagschefer och två stabschefer i moderbolaget gäller, en uppsägningstid från företagets sida på 12 månader. Under uppsägningstiden utgår oförändrad lön.

Två av dotterföretagens chefer har pensionsvillkor som följer ITP-planen. Övriga har avgiftsbestämd pension där ett belopp motsvarande 27,5 procent av grundlönen avsätts årligen.

forts not 8*Belöningsystem*

I början av 2007 beslutade ÅFs styrelse införa ett treårigt belöningsystem för ett 30-tal ledande nyckelpersoner. Programmet löper över åren 2007-2009 och syftar till att knyta nyckelpersoner till ÅF. Ersättning utfaller om företaget har en resultatutveckling som är bättre än ett antal konkurrentföretags samt om ÅFs aktiekurs utvecklas i enlighet med i förväg uppställda mål. Under 2007 har 4,4 MSEK avsatts i resultaträkningen avseende detta belöningsystem.

Avgångsvederlag till ledande medarbetare som slutat sin anställning

Under året har ingen medarbetare som tidigare suttit i koncernledningen erhållit avgångsvederlag.

Beredning och beslutsprocess

Ersättningar till verkställande direktören för verksamhetsåret 2007 har beslutats av styrelsen på förslag från styrelsens ersättningsutskott. Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande.

Sjukfrånvaro

Procent	Moderbolaget	
	2007	2006
Total sjukfrånvaro som en andel av ordinare arbetstid	4,3	4,2
Andel av den totala sjukfrånvaron som avser sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller mer	35,2	39,4
Sjukfrånvaro som en andel av varje grupps ordinarie arbetstid		
Sjukfrånvaro fördelad efter kön		
Män	3,9	4,1
Kvinnor	4,6	4,3
Sjukfrånvaro fördelad efter ålderskategori		
29 år eller yngre	0,7	2,5
30-49 år	2,9	2,5
50 år eller äldre	6,5	6,4

forts not 10

Moderbolaget	Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		Ränteutgifter och liknande resultatposter		Räntekostnader och liknande resultatposter	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Räntor, koncernföretag	—	—	24 964	13 590	-1 402	-471
Räntor, övriga*	—	—	2 554	2 106	-12 596	-15 520
Utdelning	—	38	—	—	—	—
Övrigt	—	783	2	—	—	-177
	—	821	27 520	15 696	-13 998	-16 168

* inkluderar ränta på pensionsavsättningar.

9 Övriga rörelsekostnader

Koncernen	2007	2006
Omkostnader	12 888	59 513
Förlust i samband med försäljning av dotterbolag	329	—
	13 217	59 513

Moderbolaget	2007	2006
Omkostnader	75 868	66 911
	75 868	66 911

10 Finansnetto

Koncernen	2007	2006
Ränteutgifter	14 829	8 647
Utdelningar	12	38
Vinst försäljning av vilande dotterbolag	6	10
Vinst försäljning av kortfristiga placeringar	42	909
Netto valutakursförändringar	—	398
Finansiella intäkter	14 889	10 002

Räntekostnader*	-18 245	-20 035
Förlust i samband med avveckling av vilande dotterbolag	-104	-386
Netto förlust vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas	-88	—
Netto valutakursförändringar	-6 279	—
Finansiella kostnader	-24 716	-20 421

Finansnetto	-9 827	-10 419
--------------------	---------------	----------------

Moderbolaget	Resultat från andelar i koncernföretag	
	2007	2006
Utdelning	—	8 988
Realisationsresultat vid avyttring av andelar	—	2 575
	—	11 563

11 Bokslutsdispositioner

Moderbolaget	2007	2006
Skillnad mellan redovisad avskrivning och avskrivning enligt plan	-1 638	479
Periodiseringsfond, årets upplösning	85 546	13 430
Periodiseringsfond, årets avsättning	—	-33 270
	83 908	-19 361

12 Resultat per aktie

SEK	Före utspädning		Efter utspädning	
	2007	2006	2007	2006
Resultat per aktie	13,15	7,38	13,11	7,16

För att få jämförbarhet har antalet aktier 2006 omräknats med hänsyn till den split (2:1) som gjordes i maj 2006. Likaså har aktieinnehavet före nyemissionen i september 2006 omräknats med en justeringsfaktor om 1,074661 på grund av fondemissionsinslaget i nyemissionen.

Beräkningen av de täljare och nämnare som använts i ovanstående beräkningar av resultat per aktie anges nedan.

Resultat per aktie före utspädning

Beräkningen av resultat per aktie för 2007 har baserats på årets resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare uppgående till 217 528 (107 629) och på ett vägt genomsnittligt antal utestående aktier under 2007 uppgående till 16 543 598 (14 587 519).

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, före utspädning

	2007	2006
Totalt antal stamaktier 1 januari	16 277 975	12 804 416
Effekt av nyemission vid förvärv av Hansen&Heneberg i maj 2007	55 567	—
Effekt av konvertering av konvertibla skuldebrev till aktier i augusti 2007	206 897	—
Effekt av konvertering av konvertibla skuldebrev till aktier i december 2007	3 159	—
Effekt av nyemission vid förvärv av ÅF-Ingemansson AB i februari 2006	—	193 363
Effekt av nyemission vid förvärv av Benima-bolagen i maj 2006	—	478 310
Effekt av nyemission vid förvärv av ÅF-Combra AB i juli 2006	—	61 355
Effekt av nyemission i september 2006	—	1 050 075
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	16 543 598	14 587 519

Resultat per aktie efter utspädning

För beräkning av resultat per aktie efter utspädning justeras det vägda antalet utestående stamaktier för utspädningseffekten av samtliga utestående potentiella stamaktier. Moderbolaget har en kategori av potentiella stamaktier med utspädningseffekt; konvertibla skuldebrev.

Vid beräkning av resultat per aktie efter utspädning antas de konvertibla skuldebrev ha blivit konverterade till stamaktier. Nettovinsten justeras för att eliminera räntekostnaden avseende konvertibellånet minskat med skatteeffekt.

Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, efter utspädning

	2007	2006
Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare	217 528	107 629
Effekt av ränta på konvertibla skuldebrev (efter skatt)	518	1 246

Resultat hänförligt till moderbolagets stamaktieägare, efter utspädning

	218 046	108 875
--	----------------	----------------

Vägt genomsnittligt antal utestående stamaktier, efter utspädning

	2007	2006
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, före utspädning	16 543 598	14 587 519
Effekt av konvertering av konvertibla skuldebrev	94 337	625 000
Vägt genomsnittligt antal stamaktier under året, efter utspädning	16 637 935	15 212 519

13 Immateriella anläggningstillgångar

Koncernen	Goodwill	Utvecklings utgifter	Övriga immateriella tillgångar	Total
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 2006-01-01	124 076	10 154	5 178	139 408
Rörelseförvärv	711 241	148	23 084	734 473
Internt utvecklade tillgångar	—	3 859	—	3 859
Avyttringar och utrangeringar	—	-1 008	—	-1 008
Årets valutakursdifferenser	-438	2	30	-406
Utgående balans 2006-12-31	834 879	13 155	28 292	876 326
Ingående balans 2007-01-01	834 879	13 155	28 292	876 326
Rörelseförvärv	243 349	—	7 966	251 315
Övriga förvärv	1 053	—	1 022	2 075
Avyttringar och utrangeringar	-18 214	—	—	-18 214
Årets valutakursdifferenser	4 510	6	143	4 659
Utgående balans 2007-12-31	1 065 577	13 161	37 423	1 116 161
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans 2006-01-01	-2 518	-3 947	-1 145	-7 610
Avyttringar och utrangeringar	—	129	0	129
Årets nedskrivning	-78	-6 458	-92	-6 628
Årets avskrivningar	—	-1 748	-7 537	-9 285
Utgående balans 2006-12-31	-2 596	-12 024	-8 774	-23 394
Ingående balans 2007-01-01	-2 596	-12 024	-8 774	-23 394
Avyttringar och utrangeringar	—	—	—	—
Årets nedskrivning	—	—	—	—
Årets avskrivningar	—	-892	-8 155	-9 047
Utgående balans 2007-12-31	-2 596	-12 916	-16 929	-32 441
Redovisade värden				
Per 2006-01-01	121 558	6 207	4 033	131 798
Per 2006-12-31	832 283	1 131	19 518	852 932
Per 2007-01-01	832 283	1 131	19 518	852 932
Per 2007-12-31	1 062 981	245	20 494	1 083 720

Goodwill

Goodwill har fördelats på kassagenererande enheter vilka i första hand motsvaras av koncernens divisioner men också på större identifierbara företagsinvesteringar. Goodwill värderas årligen, efter tredje kvartalet eller när indikation om nedskrivningsbehov föreligger, genom att förväntat framtida kassaflöde diskonteras med en vägd genomsnittlig kapitalkostnad per kassagenererande enhet. Nuvärdet av kassaflödena, återvinningsvärdet, jämförs med bokfört värde inklusive goodwill.

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. Ändringar av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på goodwillens redovisade värde.

Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den budget som fastställts av företagsledningen för nästkommande år kompletterad med en översiktlig bedömning av ytterligare fyra år. De kassaflöden som prognostiserats har baserats på en uppskattad årlig tillväxttakt på 2 till 3 procent. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 10 procent före skatt.

Vid utgången av 2007 uppgick goodwill till 1 062 981 (832 283).

Det bokförda värdet av goodwill fördelas enligt följande:

Division	2007	2006
Process	384 282	191 748
Infrastruktur	155 105	123 526
System	40 224	43 138
Engineering	483 370	473 871
Kontroll	—	—
AB ÅF	—	—
Totalt	1 062 981	832 283

Vid värdering av goodwill har nyttjandevärdena överstigit goodwillvärdena. Det är därför företagsledningens bedömning att inga rimligt möjliga förändringar i viktiga antaganden för kassagenererande enheter skulle leda till nedskrivningsbehov.

14 Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Inventarier, verktyg och installationer	Byggnader och mark	Total
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 2006-01-01	399 169	—	399 169
Förvärvat via rörelseförvärv	12 166	—	12 166
Övriga förvärv	60 368	—	60 368
Avyttringar	-170 001	—	-170 001
Valutakursdifferenser	-3 121	—	-3 121
Utgående balans 2006-12-31	298 581	—	298 581
Ingående balans 2007-01-01	298 581	—	298 581
Förvärvat via rörelseförvärv	8 518	101 775	110 293
Övriga förvärv	58 293	—	58 293
Avyttringar	-106 916	—	-106 916
Valutakursdifferenser	4 724	-12	4 712
Utgående balans 2007-12-31	263 200	101 763	364 963
Av- och nedskrivningar			
Ingående balans 2006-01-01	-312 663	—	-312 663
Årets avskrivningar	-42 148	—	-42 148
Avyttringar	156 718	—	156 718
Valutakursdifferenser	2 856	—	2 856
Utgående balans 2006-12-31	-195 237	—	-195 237
Ingående balans 2007-01-01	-195 237	—	-195 237
Årets avskrivningar	-38 586	-1 194	-39 780
Avyttringar	85 394	—	85 394
Valutakursdifferenser	-4 625	—	-4 625
Utgående balans 2007-12-31	-153 054	-1 194	-154 248
Redovisade värden			
Per 2006-01-01	86 506	—	86 506
Per 2006-12-31	103 344	—	103 344
Per 2007-01-01	103 344	—	103 344
Per 2007-12-31	110 146	100 569	210 715

Koncernen

Finansiell leasing

Inventarier som innehas under finansiella leasingavtal ingår i koncernen med ett redovisat värde om 26 432 (20 771).

Under kort- respektive långfristiga skulder i koncernens balansräkning redovisas framtida betalningar avseende skuldförda leasingförpliktelser. Se även not 20 Skulder till kreditinstitut.

Moderbolaget

Anskaffningsvärde

	Inventarier, verktyg och installationer
Ingående balans 2006-01-01	58 888
Förvärv	10 424
Avyttringar	-19 059
Utgående balans 2006-12-31	50 253

Ingående balans 2007-01-01	50 253
Förvärv	8 758
Avyttringar	-16 179
Utgående balans 2007-12-31	42 832

Avskrivningar

Ingående balans 2006-01-01	-40 686
Årets avskrivningar	-7 971
Avyttringar och utrangeringar	18 274
Utgående balans 2006-12-31	-30 383

Ingående balans 2007-01-01	-30 383
Årets avskrivningar	-4 370
Avyttringar och utrangeringar	6 564
Utgående balans 2007-12-31	-28 189

Redovisade värden

Per 2006-01-01	18 202
Per 2006-12-31	19 870
Per 2007-01-01	19 870
Per 2007-12-31	14 643

15 Andelar i intresseföretag

Koncernen	2007	2006
Redovisat värde vid årets ingång	23 487	24 307
Ändring hantering av obeskattade reserver	—	-326
Förvärv av intresseföretag	—	—
Omföring till andelar i koncernföretag	-15 789	131
Andelar i intresseföretagets resultat efter skatt	4 131	3 768
Erhållen utdelning och återbetalning av aktieägartillskott	-1 050	-3 831
Omräkningsdifferens	437	-562
Redovisat värde vid årets utgång	11 216	23 487

Nedan specificeras intressebolagens totala intäkter, resultat, tillgångar och skulder.

Intresseföretag 2007

	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kap	Ägd andel i %
ÅF-Tüv Nord AB	Sverige	36 038	2 546	13 878	9 686	4 192	50
ÅF-Incepal S.A	Spanien	2 784	1 295	25 885	13 687	12 198	47
NDT Training Center AB	Sverige	13 034	3 665	9 658	3 788	5 870	33
ITP-Infra Trans Project Ltd	Albanien	694	1 032	2 123	-71	2 194	49
		52 550	8 538	51 544	27 090	24 454	

Intresseföretag 2006

	Land	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kap	Ägd andel i %
Hansen & Henneberg AS*	Danmark	43 150	3 641	21 824	8 951	12 873	49
ÅF-Tüv Nord AB	Sverige	26 877	1 601	10 695	7 449	3 246	50
ÅF-Incepal S.A	Spanien	28 024	1 740	22 200	10 986	11 214	47
NDT Training Center AB	Sverige	8 653	1 851	5 452	2 497	2 955	33
ITP-Infra Trans Project Ltd	Albanien	931	-1 028	216	1 250	-1 034	49
		107 635	7 805	60 387	31 133	29 254	

* Per 2007 förvärvades ytterligare 31 procent av aktierna i bolaget Hansen & Henneberg AS.

16 Finansiella placeringar

Koncernen	2007	2006
Finansiella tillgångar som är anläggningstillgångar		
Noterade aktier och andelar	115	424
Onoterade aktier och andelar	480	89
Bostadsrätter	351	1 437
	946	1 950

Specifikation av årets förändring i bokförda värden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ingående bokfört värde	1 950	2 930	—	110
Förvärv	433	589	—	—
Avyttringar/nedskrivningar	-1 496	-1 519	—	-110
Förändring av marknadsvärde	7	—	—	—
Omräkningsdifferens	52	-50	—	—
Utgående bokfört värde	946	1 950	—	0

Andelarnas bokförda värde anses vara likvärdigt med marknadsvärdet.

17 Kundfordringar

Kundfordringar redovisas efter hänsyn tagen till under året uppkomna kundförluster som uppgick till 1 271 (5 722) i koncernen. Förlusten har uppstått i samband med konkurser och i samband med projekt där överenskommelse inte har uppnåtts.

Inga kundförluster avser moderbolaget.

18 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Hyra	26 106	26 015	16 998	14 606
Support- och underhållsavtal	4 872	4 526	903	1 146
Övrigt	35 127	26 559	7 245	5 135
	66 105	57 100	25 146	20 887

19 Eget kapital

Sammandrag avseende förändringar i koncernens eget kapital

Koncernen	Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare						Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Reserver	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Summa	Minoritetsintresse	
Ingående eget kapital 2006-01-01	119 243	23 097	3 316	435 475	581 131	46	581 177
Justering av tidigare redovisning av utgivna konvertibla skuldebrev		527	-527		0		0
Justerat eget kapital 2006-01-01	119 243	23 624	2 789	435 475	581 131	46	581 177
Årets förändring av omräkningsreserv			-8 807		-8 807	23	-8 784
Årets förändring av verkligt värde reserv			-854		-854		-854
Årets förändring av säkringsreserv			140		140		140
Aktuariella förluster vid beräkning av pensionsåtagande				328	328		328
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital			200	-114	86		86
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-9 321	214	-9 107	23	-9 084
Årets resultat				107 629	107 629	157	107 786
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	-9 321	107 843	98 522	180	98 702
Utdelningar				-30 365	-30 365		-30 365
Nyemission	43 537	399 298			442 835		442 835
Förändring av minoritetsintresse				-590	-590	-226	-816
Utgående eget kapital 2006-12-31	162 780	422 922	-6 532	512 363	1 091 533	0	1 091 533
Ingående eget kapital 2007-01-01	162 780	422 922	-6 532	512 363	1 091 533	0	1 091 533
Årets förändring av omräkningsreserv			14 558		14 558	25	14 583
Årets förändring av verkligt värde reserv			7		7		7
Årets förändring av säkringsreserv			-206		-206		-206
Aktuariella förluster vid beräkning av pensionsåtagande				-2 735	-2 735		-2 735
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital			56	788	844		844
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	14 415	-1 947	12 468	25	12 493
Årets resultat				217 528	217 528	2 473	220 001
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	14 415	215 581	229 996	2 498	232 494
Utdelningar				-48 834	-48 834	-378	-49 212
Nyemission	6 572	55 676			62 249		62 248
Minoritet i förvärvade bolag					0	2 101	2 101
Utgående eget kapital 2007-12-31	169 352	478 598	7 883	679 110	1 334 944	4 221	1 339 164

forts not 19

Aktiekapital och överkurs

	Antal stamaktier	Aktie- kapital	Överkurs
2005-12-31	5 962 142	119 243	23 624
Split	11 924 284		
Emission för förvärv av dotterföretag	1 121 527	11 215	144 338
Nyemission	3 232 164	32 322	254 960
2006-12-31	16 277 975	162 780	422 922
Emission för förvärv av dotterföretag	90 951	910	15 916
Emission för konvertering av konvertibla lån	566 307	5 663	39 760
2007-12-31	16 935 233	169 352	478 598

Reserver

	Omräknings reserv	Säkrings reserv	Verkligt värde reserv	Summa reserver
Ingående balans per 2006-01-01	2 204	-30	615	2 789
Årets valutakursdifferenser	-8 807			-8 807
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital		140		140
Kassaflödessäkringar upplöst mot resultaträkningen			-854	-854
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital		-39	239	200
Utgående balans per 2006-12-31	-6 603	71	0	-6 532
Ingående balans per 2007-01-01	-6 603	71	0	-6 532
Årets valutakursdifferenser	14 558			14 558
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			7	7
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital		-206		-206
Skatt hänförlig till poster som redovisats direkt mot eget kapital		58	-2	56
Utgående balans per 2007-12-31	7 955	-77	5	7 883

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eget kapital som är tillskjutet från ägarna. Här ingår överkursfonder som förts över till reservfond per den 31 december 2005. Avsättningar till överkursfond från den 1 januari 2006 och framöver redovisas också som tillskjutet kapital.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Verkligt värde reserv

Verkligt värde reserv inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Det totala antalet aktier per 2007-12-31 fördelas på 804 438 aktier av serie A (10 röster per aktie) och 16 130 795 serie B (1 röst per aktie). Innehavare av stamaktier är berättigade till utdelning som fastställs efter hand. Alla aktier har samma rätt till bolagets kvarvarande nettotillgångar. De utdelningar som betalades ut under 2007 och 2006 uppgick till 48 834 (3,00 SEK per aktie) respektive 30 365 (2,50 SEK per aktie). På bolagsstämman den 23 april 2008 kommer en utdelning avseende år 2008 på 6,50 SEK per aktie, totalt 110 079 att föreslås. Den föreslagna utdelningen har inte redovisats i dessa finansiella rapporter.

Moderföretaget har potentiella stamaktier med utspädningseffekt i form av konvertibla skuldebrev motsvarande 94 337 stamaktier (not 21).

Aktiernas kvotvärde för 2007 är 10 (10) SEK.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument hänförligt till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Aktuariella vinster och förluster

Aktuariella vinster och förluster avseende den i balansräkningen redovisade pensionskulden redovisas direkt mot eget kapital.

Konvertibla skuldebrev

Konvertibla skuldebrev som kan konverteras till aktier genom att motparten utnyttjar sin option att konvertera fordringsrätten till aktier, redovisas som ett sammansatt finansiellt instrument uppdelat på en skulddel och en egetkapitaldel.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

forts not 19

Sammandrag avseende förändringar i moderbolagets eget kapital

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Överkursfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Moderbolag						
Ingående eget kapital 2006-01-01	119 243	46 948	—	335 928		502 119
Årets resultat					-6 429	-6 429
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	0	0	-6 429	-6 429
Utdelningar				-30 365		-30 365
Nyemission	43 537		399 298			442 835
Koncernbidrag				104 954		104 954
Utgående eget kapital 2006-12-31	162 780	46 948	399 298	410 517	-6 429	1 013 114
Ingående eget kapital 2007-01-01	162 780	46 948	399 298	404 088		1 013 114
Årets resultat					42 009	42 009
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare	0	0	0	0	42 009	42 009
Utdelningar				-48 834		-48 834
Nyemission	6 572		55 676			62 248
Koncernbidrag				188 086		188 086
Utgående eget kapital 2007-12-31	169 352	46 948	454 974	543 340	42 009	1 256 623

Bundna fonder

Bundna fonder får inte minskas genom vinstutdelning.

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust. Fr.o.m. 2006 är det inte längre obligatoriskt att göra avsättningar till reservfonden.

Överkursfond

När aktier emitteras till överkurs, det vill säga för aktierna ska betalas mer än aktiernas nominella belopp, ska ett belopp motsvarande det erhållna beloppet utöver det nominella värdet på aktierna, föras till överkursfonden.

Överkursfonder hänförliga till transaktioner före 2006-01-01 har förts över till reservfond. Överkursfonder som uppstår efter detta datum redovisas som fritt eget kapital.

Fritt eget kapital*Balanserade vinstmedel*

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfundsavsättning och efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat och eventuell fond för verkligt värde summa fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

20 Skulder till kreditinstitut

Noten innehåller information om företagets avtalsmässiga villkor avseende räntebärande skulder.

För mer information om företagets ränterisk och risk för valutakursförändringar hänvisas till not 27.

Koncernen

Långfristiga skulder	2007	2006
Banklån	48 894	10 423
Finansiella leasingsskulder	19 705	16 270
	68 599	26 693

Kortfristiga skulder

Kortfristiga banklån	254 961	214 722
Kortfristig del av finansiella leasingsskulder	6 727	5 091
	261 688	219 813

Moderbolaget

Kortfristiga skulder	2007	2006
Banklån ¹⁾	243 195	200 000
	243 195	200 000

¹⁾ De kortfristiga skulderna har förfallodag som ligger mellan 6–12 månader från balansdagen. Under året har checkkredit upptagits med limit på 300 MSEK, varav 143,2 MSEK var utnyttjade 2007-12-31.

Villkor och återbetalningstider

Koncernen	Räntesats, %	Nom. belopp i original valuta	Redovisat värde	Förfall, år	Verkligt värde
Långfristiga banklån					
Norge, NOK, rörlig ränta	6,0	1 800	2 138	2010	2 138
Sverige, SEK, rörlig ränta	5,3	—	4 750	2010	4 750
Schweiz, CHF, fast ränta	2,5	2 000	11 397	2010	11 397
Schweiz, CHF, fast ränta	3,5	6 000	30 088	2010	29 981
Finland, EUR, fast ränta	1,0	55	521	2009	497
			48 894		48 763
Kortfristiga banklån					
Norge, NOK, rörlig ränta	6,4	772	917		917
Norge, NOK, rörlig ränta	4,5	9 106	10 813		10 813
Sverige, SEK, rörlig ränta	4,8	—	243 195		243 195
Lettland,EEK, rörlig ränta	—	60	36		36
			254 961		254 961

För banklånet upptaget i moderbolaget, 243 195 TSEK, finns vissa särskilda åtaganden med anledning av kreditavtalet. Begränsningar finns vad gäller förändring av verksamhet, säkerheter, soliditet samt skuldsättnings- och räntetäckningsgrad.

Finansiella leasingsskulder

Finansiella leasingsskulder förfaller till betalning enligt nedan:

Koncernen	2007			2006		
	Minimi lease-avgifter	Ränta	Kapitalbelopp	Minimi lease-avgifter	Ränta	Kapitalbelopp
Inom ett år	7 991	1 264	6 727	5 813	722	5 091
Mellan ett och fem år	20 496	791	19 705	16 923	653	16 270
	28 487	2 055	26 432	22 736	1 375	21 361

21 Konvertibelt förlagslån

AB Ångpanneföreningen upptog under år 2005 ett konvertibelt förlagslån riktat till medarbetarna i Sverige, Norge och Finland. Lånet löper med en årlig ränta om STIBOR 360. Obligationerna förfaller 3 år från utställningsdagen till sitt nominella värde eller kan konverteras till aktier på begäran av innehavaren till en kurs av 81,36 kronor per aktie. Konvertering till aktier kan ske under perioderna 2 juli–13 juli 2007, 12 november–30 november 2007, 18 februari–7 mars 2008 eller 5 maj–30 maj 2008.

Under året har det konvertibla förlagslånet minskat med 44 858 TSEK efter konvertering och nyteckning av 566 307 aktier. Full konvertering av resterande konvertibla skuldebrev skulle innebära en nyteckning av 94 337 aktier, vilket motsvarar 0,6 procent av aktiekapitalet och 0,4 procent av rösterna.

Konvertibelt skuldebrev

	2007	2006
Värde efter utställande av konvertibla skuldebrev	7 675	53 750
Transaktionskostnader	-250	-1 754
Nettobehållning	7 425	51 996
Belopp klassificerat som eget kapital	-106	-742
Kapitaliserad ränta 2005	57	401
Kapitaliserad ränta avseende 2006	117	816
Kapitaliserad ränta avseende 2007	120	—
Redovisad skuld 31 december	7 613	52 471

Verkliga värden på skulddelen och egetkapitaldelen bestämdes vid utgivning av skuldebrev.

Verkligt värde på skulddelen, inkluderad i långfristiga skulder, beräknades med användning av en marknadsränta för motsvarande icke-konvertibla skuldebrev. Resterande belopp, som representerar värdet på egetkapitaldelen, inkluderades 2005 i eget kapital i posten Reserver, redovisat efter avdrag för uppskjuten skatt. Egetkapitaldelen i det konvertibla skuldebrevet uppgår sedan 2005 till 106 (742) TSEK efter avdrag för transaktionskostnader om 4 (25) TSEK men före avdrag för uppskjuten skatt.

Verkligt värde för de konvertibla skuldebrevens skulddel per 31 december 2007 uppgick till 7 613 (52 431). Det verkliga värdet har beräknats genom användning av kassaflöden diskonterade till en låneränta på 3,35 procent.

Räntekostnader för obligationerna beräknas med effektivräntemetoden genom användning av en effektiv ränta på 3,35 procent för skulddelen.

22 Pensionsförpliktelser

Förmånsbestämda planer

Koncernen	2007	2006
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	60 135	55 855
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer (se nedan)	60 135	55 855

Nettobeloppet redovisas i balansräkningen under rubriken "Avsättningar till pensioner".

Översikt förmånsbestämda planer

Förmånsbestämda planer förekommer i ÅF koncernen i Sverige och Schweiz. De förmånsbestämda planerna tillhandahåller ersättningar till anställda när de går i pension.

Förändringar av den i balansräkningen redovisade förpliktelsen för förmånsbestämda planer

Koncernen	2007	2006
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 1 januari	55 855	57 933
Förvärv av bolag ¹⁾	2 849	—
Försäljning bolag	-1 440	—
Utbetalda ersättningar	-2 109	-1 676
Reducering	-58	-2 187
Aktuariella vinster och förluster redovisade mot eget kapital	2 735	-328
Kostnad redovisad i resultaträkningen	2 239	2 333
Valutakursdifferenser	64	-220
Förpliktelse för förmånsbestämda planer per den 31 December	60 135	55 855

¹⁾ Förvärvad nettopensionsskuld hänförlig till Colenco enligt preliminär förvärvsanalys.

forts not 22

Aktuariella vinster och förluster redovisade mot eget kapital

Koncernen	2007	2006
Redovisat mot eget kapital per den 1 januari	5 088	5 416
Under året redovisat mot eget kapital	2 735	-328
Redovisat mot eget kapital per den 31 december	7 823	5 088

Kostnad redovisad i resultaträkningen

Koncernen	2007	2006
Räntekostnad på förpliktelsen	2 239	2 333
Summa nettokostnad i resultaträkningen	2 239	2 333

Kostnaden för förmånsbestämda planer redovisas i raden Personalkostnader i resultaträkningen förutom 2 438 (1625) som redovisas i raden Räntekostnader och liknande resultatposter. Kostnaden för förmånsbestämda planer 2008 beräknas ligga i nivå med kostnaden redovisad 2007.

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser

De väsentligaste aktuariella antagandena per balansdagen (uttryckta som vägda genomsnitt).

Koncernen	2007	2006
Diskonteringsränta per den 31 december, %	4,7	4,2
Framtida ökning av pensioner, %	2,0	2,0
Årlig ökning av fribrev, %	2,0	2,0
Förväntad återstående tjänstgöringstid, år	0,0	0,8

Parametrarna ovan är satta utifrån det förhållandet att nästan alla personer som omfattas av den förmånsbestämda förpliktelsen är pensionärer eller fribrevshavare. För 2008 förväntas antagandena inte skilja sig nämnvärt mot de parametrar som satts för 2007 då, som nämnts ovan, de som omfattas av förpliktelsen är pensionärer eller fribrevshavare.

För delar av koncernens anställda, tryggas åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Redovisningsrådets Akutgrupp, URA 42, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2007 har bolaget inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggas genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 79 283 (79 344). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2007 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 152,0 procent (143,1). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Historisk information

Koncernen	2007	2006
Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	60 135	55 855
Erfarenhetsbaserad justering avseende förvaltningsskulderna (minskning + ökning -)	-62	328

Moderbolagets pensionsförpliktelse

	2007	2006
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser ¹⁾	27 161	26 969
Netto redovisat avseende förmånsbestämda planer	27 161	26 969
Härav kreditförsäkrat via FPG/PRI	27 161	26 969

¹⁾ Enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelsen.

Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser

	2007	2006
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser vid ingången av året	26 969	26 693
Kostnad exklusive räntekostnad som belastat resultatet	273	154
Räntekostnad	1 191	1 126
Utbetalning av pensioner	-1 272	-1 004
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser vid utgången av året	27 161	26 969

Kostnad redovisad i resultaträkningen

	2007	2006
Kostnad för kreditförsäkring	273	154
Räntekostnad på förpliktelsen	1 191	1 126
Summa nettokostnad i resultaträkningen	1 464	1 280

De aktuariella antagandena för moderbolagets pensionsförpliktelse 2007 är inflation om 2,2 (1,5) procent samt en diskonteringsränta uppgående till 3,6 (3,6) procent.

Avgiftsbestämda planer

Avgiftsbestämda planer förekommer i ÅF koncernen i Sverige och utlandet. Betalning till dessa planer sker löpande enligt reglerna i respektive plan.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Kostnader för avgiftsbestämda planer	192 623	163 937	6 562	8 150

Av koncernens totala kostnad för avgiftsbestämda planer avser 79 283 (79 344) ITP-plan finansierad i Alecta, se ovan.

23 Avsättningar

Koncernen

Avsättningar som är långfristiga skulder	2007	2006
Kostnader för omstruktureringsåtgärder	546	1 252
Avsättning för framtida flyttkostnader	—	9 211
Övrigt	8 328	6 988
Totalt	8 874	17 451

Avsättningar som är kortfristiga skulder

Avsättning för framtida flyttkostnader	9 211	—
Övrigt	397	1 349
Totalt	9 608	1 349

Summa avsättningar	18 482	18 800
---------------------------	---------------	---------------

Omstrukturering

Redovisat värde vid periodens ingång	1 252	4 814
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-706	-3 562
Redovisat värde vid periodens utgång	546	1 252

Framtida flyttkostnader

Redovisat värde vid periodens ingång	9 211	9 211
Redovisat värde vid periodens utgång	9 211	9 211

Övrigt

Redovisat värde vid periodens ingång	8 337	2 240
Avsättningar som gjorts under perioden	4 400	285
Avsättningar under perioden via bolagsförvärv	—	6 534
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-4 409	-715
Övrigt	—	-7
Redovisat värde vid periodens utgång	8 328	8 337

Koncernens totala avsättningar

Totalt redovisat värde vid periodens ingång	18 800	16 265
Avsättningar som gjorts under perioden	4 400	285
Avsättningar under perioden via bolagsförvärv	—	6 534
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-5 115	-4 277
Övrigt	—	-7
Totalt redovisat värde vid periodens utgång	18 085	18 800

Moderbolaget

Avsättningar	2007	2006
Avsättning för framtida flyttkostnader	9 211	9 211
Avsättning för incitamentsprogram	4 400	—
Totalt	13 611	9 211

Förändring avsättningar	2007	2006
Redovisat värde vid periodens ingång	9 211	9 346
Avsättningar under perioden	4 400	—
Belopp som tagits i anspråk under perioden	—	-135
Redovisat värde vid periodens utgång	13 611	9 211

Under 2005 gjordes avsättning för framtida flyttkostnader då utflyttning ur lokalerna är ofrånkomlig med hänsyn till avtal upprättat med fastighetsägaren. Utflyttning kommer att ske i oktober 2008 varför avsättningen från 2005 kvarstår 2007.

Under 2007 gjordes avsättning för ett incitamentsprogram, se även not 8. De långfristiga avsättningarna förväntas betalas under de kommande tre åren.

24 Skatter

Redovisad i resultaträkningen

Koncernen

Aktuell skatt	2007	2006
Periodens skattekostnad	-117 563	-50 551
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-5 083	276
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	24 161	-5 438
Uppskjuten skatteintäkt i under året aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	—	5 599
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	-3 566	—
Totalt redovisad skattekostnad i koncernen	-102 051	-50 114

Moderbolaget

Aktuell skatt	2007	2006
Periodens skattekostnad	-91 114	-25 949
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	134	-200
Skatt avseende lämnade/erhållna koncernbidrag	73 144	40 816
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	1 336	-2 508
Totalt redovisad skatteintäkt i moderbolaget	-16 500	12 159

Avstämning av effektiv skatt

Koncernen	2007 (%)	2007	2006 (%)	2006
Resultat före skatt		322 052		157 900
Skatt enligt gällande skattesats	28,00	90 175	28,00	44 212
Effekt av andra skattesatser för utländska dotterföretag	0,06	205	-1,25	-1 972
Ej avdragsgilla kostnader	3,47	11 165	4,86	7 675
Ej skattepliktiga intäkter	-3,73	-12 016	-1,31	-2 076
Ökning av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	0,95	3 073	2,62	4 138
Skatt hänförlig till tidigare år	1,58	5 083	-0,17	-276
Schablonränta på periodiseringsfond	0,21	678	0,32	505
Övrigt	1,15	3 688	-1,32	-2 092
Redovisad effektiv skatt	31,69	102 051	31,74	50 114

Avstämning av effektiv skatt

Moderbolaget	2007 (%)	2007	2006 (%)	2006
Resultat före skatt		58 508		-18 588
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	28,00	16 382	-28,00	-5 205
Ej avdragsgilla kostnader	0,41	241	1,17	217
Ej skattepliktiga intäkter	-1,02	-599	-21,85	-4 062
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,23	-134	1,08	200
Schablonränta på periodiseringsfond	1,04	610	2,25	418
Övrigt	—	—	-20,05	-3 727
Redovisad effektiv skatt	28,20	16 500	-65,41	-12 159

Redovisad i balansräkningen

Aktuell skatteskuld i koncernen uppgår till 40 352. Föregående år hade koncernen 9 164 i skattefordran.

I moderbolaget uppgår aktuell skatteskuld till 66 153 (4 486).

forts not 24

Uppskjutna skattefordringar och -skulder

Redovisade uppskjutna skattefordringar och -skulder

Uppskjutna skattefordringar och -skulder hänför sig till följande:

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Anläggningstillgångar	924	1 425	-12 387	-6 235	-11 463	-4 810
Aktier och andelar	—	1 933	-2	-165	-2	1 768
Kortfristiga fordringar och skulder	4 177	3 249	—	—	4 177	3 249
Övriga långfristiga skulder	—	—	-5	-109	-5	-109
Avsättningar	5 783	5 177	-9 100	-968	-3 317	4 209
Underskottsavdrag	8 491	13 632	—	—	8 491	13 632
Obeskattade reserver	—	—	-7 012	-28 826	-7 012	-28 826
Skattefordringar/-skulder	19 375	25 416	-28 506	-36 303	-9 131	-10 887
Kvittning	-7 772	-12 930	7 772	12 930	—	—
Skattefordringar/-skulder, netto	11 603	12 486	-20 734	-23 374	-9 131	-10 887

Bland de ej utnyttjade underskottsavdragen finns underskott som uppkommit i Norge 6 928 (3 855), där gäller att underskott uppkomna före 1 januari 2006 har en tidsbegränsning på 10 år, underskott därefter saknar tidsbegränsning.

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Räntebärande skulder	—	—	-5	-109	-5	-109
Avsättningar	3 811	—	—	—	3 811	—
Skattefordringar/-skulder, netto	3 811	0	-5	-109	3 806	-109

Temporär skillnad mellan redovisat och skattemässigt värde på av moderbolaget direktägda andelar

ÅF redovisar ingen uppskjuten skatt avseende temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotterbolag. Eventuella framtida effekter (källskatter och annan uppskjuten skatt på vinsthemtagning inom koncernen) redovisas när ÅF inte längre kan styra återföring av sådana skillnader eller det av andra skäl inte längre är osannolikt att återföring kan komma att ske inom över-skådlig tid.

Ej redovisade uppskjutna skattefordringar

Avdragsgilla temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag för vilka uppskjutna skattefordringar inte har redovisats i resultat- och balansräkningarna:

Koncernen	2007	2006
Skattemässiga underskott	8 847	20 816
	8 847	20 816

Uppskjutna skattefordringar har inte redovisats för dessa skattemässiga underskott, då det ännu inte är troligt att koncernen kommer att kunna utnyttja dem för avräkning mot framtida beskattningsbara vinster. Underskottet hänför sig till i huvudsak den tyska och norska verksamheten. Minskningen jämfört med föregående år beror främst på försäljningen av de finska och franska enheterna.

forts not 24

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

Koncernen	Balans per 1 jan 2007	Redovisat över resultat- räkningen	Redovisat mot eget kapital	Förvärv/ avyttring av rörelse	Balans per 31 dec 2007
Anläggningstillgångar	-3 042	984		-9 405	-11 463
Kortfristiga fordringar och skulder	3 249	872	54		4 175
Räntebärande skulder	-109	104			-5
Avsättningar	4 209	388	788	-8 702	-3 317
Obeskattade reserver	-28 826	21 814			-7 012
Underskottsavdrag	13 632	-3 566		-1 575	8 491
	-10 887	20 596	842	-19 682	-9 131

Moderbolaget	Balans per 1 jan 2006	Redovisat över resultat- räkningen	Balans per 31 dec 2006
Räntebärande skulder	-180	71	-109
Avsättningar	2 579	-2 579	0
	2 399	-2 508	-109

Moderbolaget	Balans per 1 jan 2007	Redovisat över resultat- räkningen	Balans per 31 dec 2007
Räntebärande skulder	-109	104	-5
Avsättningar		3 811	3 811
	-109	3 915	3 806

25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Personalrelaterade skulder	333 456	306 932	10 943	11 443
Upplupna räntekostnader	291	1 320	291	1 320
Förutbetalda hyresintäkt	617	537	96	140
Upplupna kostnader underkonsulter	10 705	9 230	—	—
Övrigt	48 636	52 734	4 371	4 229
	393 705	370 753	15 701	17 132

26 Finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde och redovisat värde redovisas i balansräkningen nedan:

Tkr	Koncernen 2007					Koncernen 2006				
	Derivat som används i sÄkringsredovisning	Kund och lÄnefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Derivat som används i sÄkringsredovisning	Kund och lÄnefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella placeringar		3 873		3 873	3 873		1 950		1 950	1 950
Långfristiga fordringar		2 026		2 026	2 026		2 895		2 895	2 895
Kundfordringar		799 854		799 854	799 854		698 147		698 147	698 147
Övriga fordringar				—	—	99			99	99
Kassa bank		306 508		306 508	306 508		257 474		257 474	257 474
Summa		1 108 388		1 112 261	1 112 261	99	960 466		960 565	960 565
Långfristiga räntebärande skulder			64 815	64 815	64 684			79 164	79 164	79 088
Övriga långfristiga skulder			25 470	25 470	25 470			38 971	38 971	38 971
Kortfristiga räntebärande skulder			273 085	273 085	273 085			219 813	219 813	219 813
Leverantörsskulder			181 798	181 798	181 798			172 351	172 351	172 351
Övriga skulder	206			206	206				—	—
Summa	206		545 168	545 374	545 243			510 299	510 299	510 223

Tkr	Moderbolaget 2007					Moderbolaget 2006				
	Derivat som används i sÄkringsredovisning	Kund och lÄnefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Derivat som används i sÄkringsredovisning	Kund och lÄnefordringar	Finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kundfordringar		2 995		2 995	2 995		1 647		1 647	1 647
Övriga fordringar		11 838		11 838	11 838		569 556		569 556	569 556
Kassa bank		2 415		2 415	2 415		101 728		101 728	101 728
Summa		17 248		17 248	17 248		672 931		672 931	672 931
Konvertibelt förlagslÄn			7 613	7 613	7 613			52 471	52 471	52 471
Skulder till kreditinstitut			243 195	243 195	243 195			200 000	200 000	200 000
Leverantörsskulder			27 307	27 307	27 307			14 683	14 683	14 683
Övriga skulder			3 852	3 852	3 852			48 781	48 781	48 781
Summa			281 967	281 967	281 967			315 935	315 935	315 935

forts not 26

Åldersanalys på portföljens tillgångar som är förfallna men inte nedskrivna

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
< 30 dgr	118 676	67 331	34	11
30-90 dgr	26 774	17 783	8	—
91-180 dgr	21 096	6 068	5	—
> 180 dgr	19 690	19 801	—	—
Total	186 236	110 983	47	11

Förändring av osäkra fordringar

Avsättning för osäkra fordringar	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Avsättning vid årets början	5 722	3 770	—	—
Reservering för befarade förluster	1 983	3 360	—	—
Konstaterade förluster	-31	-152	—	—
Återvunna förluster	-3 364	-1 256	—	—
Avsättning vid årets slut	4 310	5 722	—	—

Beräkning av verkligt värde

Verkligt värde överensstämmer i allt väsentligt med redovisat värde förutom långfristiga skulder till kreditinstitut med fast ränta och konvertibelt förlagslån (se not 21).

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på koncernens finansiella instrument.

Värdepapper

Verkligt värde är baserad på noterade marknadspriser på balansdagen utan avdrag för transaktionskostnader.

Derivatinstrument

Termiskontrakt är värderade genom att diskontera terminspriset och därefter dra bort aktuell spotkurs.

Långfristiga skulder

Långfristiga skulder är värderade genom att till aktuell låneskuld lägga den diskonterade ränteskillnaden mellan den avtalade låneräntan och marknadsräntan fram till förfallodag för motsvarande lån.

27 Finansiella risker och finanspolicy

Koncernens övergripande finansiella riskhanteringspolicy fokuserar på förut-sägbarheten på de finansiella marknaderna. Målsättningen är att tillhandahålla en kostnadseffektiv finansiering samt att minimera negativa effekter på koncernens resultat av marknadsfluktuationer. Derivatinstrument används för att säkra viss riskexponering.

Koncernens riskhantering sköts centralt av moderbolagets avdelning Koncernekonomi enligt policies som fastställts av styrelsen. Koncernekonomi identifierar, utvärderar och säkrar finansiella risker i nära samarbete med koncernens operativa enheter.

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för en mängd olika finansiella risker såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och finansieringsrisk.

Valutarisk

Valutarisk omfattar framtida affärstransaktioner, redovisade tillgångar och skulder i utländsk valuta samt nettoinvesteringar i utlandsverksamheter. Valutarisken är relativt begränsad inom ÅF.

Lån upptas och placeringar görs i funktionell valuta.

Omräkningsexponering

Utländska dotterbolag representerar en mindre del av koncernens balansomslutning varför omräkningsexponering till följd av omvärdering av utländska dotterbolags nettotillgångar är relativt begränsad. ÅF har i linje med det, som policy att inte skydda omräkningsexponeringar i utländsk valuta.

Transaktionsexponering

Valutakursriskerna är också relativt begränsade genom att de flesta betalningarna sker i funktionell valuta. Om så ej är fallet, görs vid större belopp säkringar genom derivat. Koncernen klassificerar de terminskontrakt som används för säkring av prognostiserade transaktioner som kassaflödessäkringar. Det verkliga värdet på sådana terminskontrakt uppgick netto till -206 (99). Säkring gjordes under det fjärde kvartalet 2007 och förfallodagarna inträffar under perioden 2008-01-04 till 2008-05-14. Tillgångarna uppgick till 42 (99) och skulderna till 248 (0). Nettoskulden 206 redovisas i balansräkningen under rubriken Övriga skulder.

	2007		2006	
	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde
Fordran				
EUR	—	—	9	9
USD	42	42	90	90
Skuld				
EUR	87	87	—	—
DKK	161	161	—	—
Netto	-206	-206	99	99

Ränterisk

Koncernens likvida medel är i enlighet med ÅFs policy placerade på bankkon-ton i lokala banker. Några väsentliga räntebärande tillgångar i övrigt finns inte varför intäkter och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt är oberoende av förändringar i marknadsräntor.

Skulder till kreditinstitut är i huvudsak banklån med rörlig ränta, men då skuldsättningen inte är så stor är exponeringen för förändringar i marknads-räntor inte väsentlig. Information om lånevillkor, effektiv ränta och förfallostruktur återfinns i not 20.

Kreditrisk

Kreditrisken utgörs av att företaget vid varje tillfälle har en betydande mängd utestående kundfordringar, det vill säga den kredit som ges till kunder. Denna risk begränsas genom koncernens fastställda principer för att säkerställa att försäljningen sker till kunder med lämplig betalningshistorik samt förskotts-betalning. ÅFs tio största kunder, som står för 20 procent av koncernens omsättning, är samtliga stora börsnoterade företag eller statliga institutio-ner. Någon särskild kreditrisk mot en enskilt stor kund bedöms därför inte föreligga. Motparter i derivatkontrakt och kassatransaktioner begränsas till finansiella institutioner med hög kreditvärdighet. ÅF har historiskt sett haft små kreditförluster.

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att finansiering inte alls kan erhållas, eller endast till kraftigt ökade kostnader. Försiktighet i hantering av finansierings-risk innebär för ÅF att inneha tillräckliga likvida medel och avtalade kreditmöj-ligheter.

Koncernens krediter har under 2007 ökat till följd av företagsförvärv. Se not 20 för information om förfallostruktur och räntenivåer.

Känslighetsanalys

Ränta

Av koncernens upplåning på balansdagen utgör lån med rörlig ränta 84 procent av total upplåning. En ränteförändring av den årliga genomsnittsräntan på dessa lån med +/- 0,5 procent påverkar räntekostnaderna med +/- 1,1 MSEK.

Valuta

Av koncernens resultat kommer 29 procent från utländska enheter varav 16 procent kommer från enheter med lokal valuta i EUR och 8 procent med lokal valuta i CHF. En förändring av genomsnittskursen för EUR för 2007 med +/- 0,25 SEK hade påverkat resultatet före skatt +/- 0,9 MSEK och en förändring av CHF med +/- 0,25 SEK hade påverkat resultatet före skatt med +/- 0,8 MSEK.

28 Operationell leasing

Leasingavtal där företaget är leasetagare

I operationell leasing ingår hyresavtal för fastigheter, billeasing avseende bilar för vilka samtliga ekonomiska fördelar och risker överförs till personalen samt viss kontorsutrustning. Bilarna leasas huvudsakligen under tre år. Den utestående leasingstocken uppgår till cirka 27 (23) MSEK.

Icke uppsägningsbara leasingbetalningar uppgår till

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Inom ett år	109 053	90 369	72 485	57 994
Mellan ett år och fem år	436 330	351 927	385 277	317 004
Längre än fem år	458 912	413 299	457 524	397 608
	1 004 295	855 595	915 286	772 606

Leasingavgifter under året

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Lokaler	102 174	123 832	60 194	55 897
Övrigt	22 700	21 755	684	1 162
	124 874	145 587	60 878	57 059

29 Ställda säkerheter, eventalförpliktelser och eventualtillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Ställda säkerheter				
<i>I form av ställda säkerheter för egna skulder och avsättningar</i>				
Fastighetsinteckningar	41 485		—	—
Företagsinteckningar	132 755	101 100	—	—
Spärrade bankräkningar	38	36	—	—
Ställda säkerheter övrigt	5 243	17 189	—	—
Summa ställda säkerheter	179 521	118 325	—	—
Eventalförpliktelser				
Garantiåtaganden, FPG/PRI	1 059	1 046	543	539
Övriga garantiåtaganden	—	3 801	—	—
Borgensförbindelser till förmån för dotterföretag	—	—	140 372	120 347
Borgensförbindelser	159 003	81 942	—	—
Summa eventalförpliktelser	160 062	86 789	140 915	120 886

Ställda säkerheter har tillkommit i koncernen i samband med förvärv av bolag under 2007.

Förändringen mellan åren av borgensförbindelser i moderbolaget, avser främst en ökning av utställda moderbolagsgarantier.

Eventualtillgångar

Koncernen har bedömt att eventualtillgångar inte föreligger.

30 Transaktioner med närstående

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 31.

Sammanställning över närståendetransaktioner

Koncernen

Som närstående till koncernen rubriceras i första hand Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse och intresseföretag. Transaktioner med dessa har skett på marknadsmässiga villkor.

Närståenderelation

	År	Försäljning av tjänster till närstående	Inköp av tjänster från närstående	Skuld till närstående per 31 dec	Fordran på närstående per 31 dec
Intresseföretag	2007	9 114	2 532	—	722
Intresseföretag	2006	10 503	20 789	187	1 148
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2007	271	—	—	28
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2006	485	—	—	22

Utöver ovanstående erhöll koncernen under 2007 anslag från Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse uppgående till 1 914 (2 321). Dessa anslag går till projekt som administreras av koncernen.

Beträffande ersättning till ledande befattningshavare, se not 8.

Dotterbolagen ÅF-CTS Oy och ÅF-Chleg Froté SA har sålts till respektive företagsledning i enlighet med beslut på extra bolagsstämma.

31 Koncernföretag

Bolag direktägda av moderbolaget

	Org. nummer	Säte	2007			2006	
			Antal andelar	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
ÅF-System AB	556092-4044	Stockholm	60 000	100	71 517	100	47 757
ÅF-Infrastruktur AB	556185-2103	Stockholm	1 000	100	258 507	100	135 643
ÅF-Consult AB	556101-7384	Stockholm	50 000	100	582 798	100	520 590
ÅF-Kontroll AB	556033-5977	Stockholm	20 000	100	73 923	100	43 899
ÅF AB	556158-1249	Stockholm	2 000	100	155	100	155
ÅF-Teknik & Miljö AB	556534-7423	Stockholm	3 076	100	10 494	100	10 494
ÅF-Engineering s r o	263 66 550	Tjeckien	20 000	10	1 069	—	—
ÅF Brasil Consultoria Em Processos Industriais Ltda	08.164.752/0001-08	Brasilien	10	1	—	—	—
					998 463		758 538

¹⁾ Ägarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier.

Specifikation av årets förändring i bokförda värden

	Moderbolaget	
	2007	2006
Ingående bokfört värde	758 538	—
Förvärv	1 069	532 721
Aktieägartillskott	238 856	105 797
Avyttringar	—	-125 969
Utgående bokfört värde	998 463	512 549

Moderbolaget Närståenderelation

	År	Försäljning av tjänster till närstående	Inköp av tjänster från närstående	Skuld till närstående per 31 dec	Fordran på närstående per 31 dec
Dotterföretag	2007	126 409	11 572	77 880	687 292
Dotterföretag	2006	168 948	17 015	48 781	569 242
Intresseföretag	2007	781	—	—	60
Intresseföretag	2006	794	—	—	292
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2007	271	—	—	28
Ångpanneföreningens Forskningsstiftelse	2006	485	—	—	22

forts not 31

Sammanställning över koncernens samtliga dotterföretag

	Org. nummer	Säte	2007			2006	
			Antal andelar	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
ÅF-System AB	556092-4044	Stockholm	60 000	100	71 517	100	47 757
Arjano Data AB	556257-0563	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-Combra AB	556562-3245	Sollentuna	—	100	—	100	—
Combra Industriteknik AB	556498-6221	Sollentuna	—	100	—	100	—
Combra Systemutveckling AB	556498-6239	Sollentuna	—	100	—	100	—
Combra Syd AB	556662-7203	Lund	—	100	—	100	—
ÅF-Infrastruktur AB	556185-2103	Stockholm	1 000	100	258 507	100	135 643
SwedRail AB	556209-1644	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-Installation AB	556070-5039	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-Consult AS ²⁾	955 021 037	Norge	—	100	—	100	—
Geir Höiem AS	937 173 873	Norge	—	—	—	100	—
Benolund AS	977 263 425	Norge	—	100	—	—	—
ÅF-Funktionspartner AB	556099-8071	Malmö	—	100	—	100	—
ÅF-Infraplan AB	556345-9600	Umeå	—	100	—	100	—
ÅF-STIBI AB	556583-9973	Stockholm	—	100	—	100	—
ÅF-Ingemansson AB	556067-5067	Malmö	—	100	—	100	—
Brekke & Strand akustikk AS	959 138 923	Norge	—	100	—	100	—
Ingemansson Automotive AB	556555-2022	Malmö	—	100	—	100	—
Lekab i Dalarna AB	556142-1818	Orsa	—	100	—	100	—
JämtTeknik vid Storsjön AB	556601-0624	Östersund	—	100	—	100	—
Sidus Konsult AB	556371-7874	Stockholm	—	100	—	100	—
Elektrokonsult i Jönköping AB	556069-7103	Jönköping	—	100	—	100	—
ÅF-Hansen & Henneberg AS	13 59 08 85	Danmark	—	80	—	49	—
ECC Teknik AB	556446-9855	Falun	—	100	—	—	—
LHT Konsult AB	556209-3160	Uppsala	—	100	—	—	—
Ingenjörbyrån Elektrokonsult Civilingenjör Lars Svensson AB	556320-3602	Göteborg	—	100	—	—	—
ÅF-Consult AB	556101-7384	Stockholm	50 000	100	582 798	100	520 590
ÅF-Chleq Froté S.A.	582 009 197	Frankrike	—	—	—	65	—
ÅF-Process GmbH	218 403 818	Tyskland	—	90	—	90	—
ÅF-Process b.v	09157996	Nederländerna	—	100	—	—	—
ÅF-CTS Oy	0935556-1	Finland	—	—	—	100	—
ÅF-Energi & Miljö AB	556329-2159	Stockholm	—	100	—	100	—
Graphium Consult AB	556056-2018	Stockholm	—	100	—	100	—
Göteborg Energi International AB	556317-6014	Göteborg	—	100	—	100	—
ÅF-Industri AB	556074-0416	Stockholm	—	—	—	100	—
ÅF-Industri & System AS	911 733 412	Norge	—	—	—	100	—
IMKAB-Industriell Miljökontroll AB	556525-6152	Enköping	—	—	—	100	—
A.B.I.K. Industrikonstruktioner i Floda AB	556228-2342	Göteborg	—	—	—	100	—
ÅF-Proinstall Sp.z.o.o	0000252538	Polen	—	99	—	99	—

¹⁾ Ägarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier.

²⁾ Det under 2007 förvärvade Norska bolaget Ing. Kjell Adolfsen AS org nr 976907981 fusionerades samma år med ÅF Consult AS.

forts not 31

Sammanställning över koncernens samtliga dotterföretag

	Org. nummer	Säte	2007			2006	
			Antal andelar	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde	Andel procent ¹⁾	Bokfört värde
ÄF Brasil Consultoria Em Processos Industriais Ltda	08.164.752/0001-08	Brasilien	—	99	—	—	—
Colenco Power Engineering AG	CH400.3.924.101-4	Schweiz	—	100	—	—	—
International Power Design Ltd.	CH400.3.025.445-4	Schweiz	—	100	—	—	—
Colenco Italia S.r.l	MI-1808529	Italien	—	100	—	—	—
Colenco Engineering S.R.L.	17 669 779	Rumänien	—	51	—	—	—
Colenco Thailand Ltd.	3 011 879 733	Thailand	—	100	—	—	—
ÄF-Enprima Oy	18001896	Finland	—	100	—	100	—
LLC Enprima	1037800096641	Ryssland	—	100	—	100	—
AS Enprima Estivo	10 449 422	Estland	—	100	—	100	—
UAB "Enprima"	300 544 325	Litauen	—	100	—	100	—
Enprima Engineering Oy	18 001 896	Finland	—	100	—	100	—
Enprima Deutschland GmbH	24/388/00843	Tyskland	—	100	—	100	—
Fortum Engineering Romania S.r.l	R10224145	Rumänien	—	100	—	100	—
Fortum Engineering UK in liquidation	2 873 332	England	—	100	—	100	—
ÄF A/S	21 007 994	Danmark	—	100	—	100	—
Benima Finland Oy	07255030	Finland	—	100	—	100	—
Benima Norway AS	936 097 367	Norge	—	100	—	100	—
Benima AB	556212-3728	Möndal	—	100	—	100	—
Benima SydVäst AB	556224-8012	Möndal	—	100	—	100	—
Benima SydÖst AB	556443-6722	Kalmar	—	100	—	100	—
Benima Mellan AB	556366-5156	Stockholm	—	100	—	100	—
Benima Norr AB	556223-5621	Piteå	—	—	—	100	—
ÄF Engineering s.r.o	263 66 550	Tjeckien	—	90	—	—	—
Cordinor Energi & Miljö AB	556344-7787	Luleå	—	100	—	—	—
OÜ Automaatika Inseneribüroo	11297301	Estland	—	100	—	—	—
ÄF-Kontroll AB	556033-5977	Stockholm	20 000	100	73 923	100	43 899
ÄF AB	556158-1249	Stockholm	2 000	100	155	100	155
ÄF-Teknik & Miljö AB	556534-7423	Stockholm	3 076	100	10 494	100	10 494
ÄF Engineering s.r.o	263 66 550	Tjeckien	20 000	10	1 069	—	—
ÄF Brasil Consultoria Em Processos Industriais Ltda	08.164.752/0001-08	Brasilien	10	1	0	—	—
					998 463		758 538

¹⁾ Ägarandel avser både andel av röster och andel av totala antalet aktier.

32 Obeskattade reserver

Moderbolaget

Ackumulerade avskrivningar utöver plan	2007	2006
Ingående balans 1 januari	—	479
Avyttringar och utrangeringar avseende byggnad	—	—
Årets avskrivning, inventarier	1 638	-479
Utgående balans 31 december	1 638	—
Periodiseringsfonder		
Avsatt vid taxering 2002	—	18 000
Avsatt vid taxering 2003	—	14 250
Avsatt vid taxering 2006	—	20 026
Avsatt vid taxering 2007	—	33 270
Utgående balans 31 december	—	85 546
Summa obeskattade reserver	1 638	85 546

33 Kassaflödesanalys

Betalda räntor och erhållen utdelning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Erhållen utdelning	12	38	—	9 026
Erhållen ränta	13 291	7 357	27 519	15 696
Erlagd ränta	-17 080	-19 080	-13 883	-15 991
	-3 777	-11 685	13 636	8 731

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Avskrivningar	48 827	51 433	4 370	7 971
Nedskrivningar/Utrangering	11 298	6 628	4 695	1 585
Resultat vid avyttring	—	-19 423	—	-3 357
Ränteberäkning PRI-skuld	2 438	1 625	1 183	1 126
Övrigt	11 041	-8 876	3 409	-985
	73 604	31 387	13 657	6 340

Transaktioner som inte medför betalningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2007	2006	2007	2006
Förvärv av tillgång genom finansiell leasing	13 199	20 543	—	—
Konvertering av konverteringslån	46 075	—	46 075	—

Förvärv av dotterföretag och andra affärsenheter

Koncernen

Förvärvade tillgångar och skulder	2007	2006
Immateriella anläggningstillgångar	251 315	734 473
Materiella anläggningstillgångar	110 293	12 166
Finansiella anläggningstillgångar	6 528	8 186
Rörelsefordringar	94 544	323 044
Likvida medel	113 580	177 190
Långfristiga avsättningar	-2 829	-2 149
Långfristiga räntebärande skulder	-41 846	-7 694
Uppskjutna skattekulder	-17 998	-5 554
Kortfristiga räntebärande skulder	—	-1 935
Kortfristiga rörelseskulder	-70 526	-315 339
Intresseandel tidigare förvärvad	-3 933	—
Summa Förvärvade nettotillgångar	439 128	922 388
Köpeskilling:	439 128	922 388
Avgår: Nyemission	-16 826	-155 554
Säljarreverser	-84 240	-32 582
Utbetald köpeskilling	338 062	734 252
Avgår: Likvida medel i den förvärvade verksamheten	113 580	177 190
Påverkan på likvida medel	-224 482	-557 062

34 Händelser efter balansdagen

Den 19 februari förvärvades konsultrörelsen Proplate IT med 22 medarbetare i Karlstad, Örebro och Karlskoga. Proplate IT är ett väletablerat konsultföretag som erbjuder kvalificerade IT-tjänster för svensk industri. Proplate IT kommer att redovisas i ÅF-koncernen från och med den 1 mars 2008.

35 Kritiska uppskattningar och bedömningar

Viktiga källor till osäkerheter i uppskattningar

Koncernen gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan att motsvara det verkliga resultatet. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

De uppskattningar och antaganden som om de ändras, kan medföra väsentliga justeringar i redovisade värden för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår diskuteras nedan.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. Ändringar av dessa antaganden och uppskattningar skulle kunna ha effekt på goodwills redovisade värde (se not 13).

Använda prognoser avseende framtida kassaflöde baseras på den budget som fastställts av företagsledningen för nästkommande år kompletterad med en översiktlig bedömning av ytterligare fem år. De kassaflöden som prognostiserats har baserats på en uppskattad årlig tillväxttakt på 2 till 3 procent. De prognostiserade kassaflödena har nuvärdeberäknats med en diskonteringsränta på 10 procent före skatt.

Årets nedskrivningsprövning har inte givit upphov till någon nedskrivning.

Lägre antagen tillväxttakt skulle ge ett lägre återvinningsvärde. Det omvända gäller om beräkningen av återvinningsvärdet skulle baseras på en högre antagen tillväxttakt. Skulle diskonteringen av framtida kassaflöden göras med en högre ränta skulle återvinningsvärdet bli lägre. Omvänt skulle återvinningsvärdet stiga vid diskontering med en lägre diskonteringsränta.

Pensionsantaganden

Koncernens nettoförpliktelse avseende förmånsbestämda planer beräknas separat för varje plan genom en uppskattning av den framtida ersättning som de anställda intjänat genom sin anställning tidigare perioder. Denna ersättning diskonteras till ett nuvärde. Beräkningen av storleken på koncernens totala pensionsåtagande baseras på ett antal antaganden (not 22). Diskonteringsräntan är räntan på balansdagen på statsobligationer med en löptid som motsvarar koncernens bedömda genomsnittliga pensionsförpliktelser. Den diskonteringsränta som har använts är 4,7 procent. Beräkningen har utförts av en kvalificerad aktuarie med användande av den så kallade 'projected unit credit' metoden. Skulle en lägre diskonteringsränta bli aktuell ökar skulden vilket skulle påverka koncernens egna kapital negativt. Det omvända förhållandet föreligger vid diskontering med en högre ränta.

Färdigställandegrad i uppdrag

Successiv vinstavräkning tillämpas på alla uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredsställande sätt. Huvuddelen av uppdragen utförs på löpande räkning och faktureras normalt kunderna en månad efter upparbetning. Vid fastprisuppdrag redovisas intäkterna i resultaträkningen baserat på färdigställandegraden på balansdagen. Färdigställandegraden fastställs genom att uppdragsansvarig gör en bedömning av utfört arbete i förhållande till återstående arbete. Intäkter redovisas inte om det råder betydande osäkerhet avseende värdet.

36 Uppgifter om moderbolaget

AB Ångpanneföreningen är ett svenskt aktiebolag med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Stockholmsbörsen. Adressen till huvudkontoret är Fleminggatan 7, Box 8133, 104 20 Stockholm.

Koncernredovisningen för år 2007 består av moderbolaget och dess dotterföretag, tillsammans benämnd koncernen. I koncernen ingår även ägd andel av innehaven i intresseföretag.

Undertecknade försäkrar att koncern- och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och företagets ställning och resultat, samt att koncernförvaltningsberättelsen och förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och företagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 6 mars 2008

Ulf Dinkelspiel
Ordförande

Jonas Wiström
Verkställande direktör

Patrik Enblad
Ledamot

Magnus Grill
Ledamot

Eva-Lotta Kraft
Ledamot

Jon Risfelt
Ledamot

Peter Sandström
Ledamot

Helena Skåntorp
Ledamot

Lena Treschow Torell
Vice ordförande

Eva Lindén
Personalrepresentant

Svante Karlsson
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 6 mars 2008

Lars Träff
Auktoriserad revisor

Marine Gesien
Auktoriserad revisor

Ernst & Young AB

Ernst & Young AB